

آئین نامه اجرایی
قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان
«مصوب بهمن ماه ۱۳۷۵»

بسمه تعالی

شماره: ۱۲۳۳۷۹/ت ۱۷۴۹۶ هـ

تاریخ: ۱۳۷۵/۱۱/۲۸

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیأت وزیران

وزارت مسکن و شهرسازی

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۱۱/۱۷ بنا به پیشنهاد شماره ۱۰۰/۱۵۰۷۹ مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۸ وزارت مسکن و شهرسازی و به استناد ماده (۴۲) قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان - مصوب ۱۳۷۴ - آئین نامه اجرایی قانون یاد شده را به شرح زیر تصویب نمود.

حسن حبیبی

معاون اول رئیس جمهور

فصل اول: کلیات

ماده ۱: در این آئین نامه عبارت های زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند: «قانون»: قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان - مصوب ۱۳۷۴.

«مهندسی ساختمان»: امور فنی و مهندسی؛ معماری و شهرسازی بخش های ساختمان و شهرسازی.

«سازمان»: سازمان نظام مهندسی ساختمان.

«نظام مهندسی استان»: سازمان نظام مهندسی ساختمان استان.

«پروانه اشتغال»: پروانه اشتغال به کار مهندسی؛ کاردانی؛ تجربی.

«رشته های اصلی»: رشته های اصلی مهندسی شامل معماری، عمران، تأسیسات مکانیکی، تأسیسات برقی، شهرسازی، نقشه برداری و ترافیک.

«رشته های مرتبط»: رشته های مرتبط با «رشته های اصلی».

ماده ۲: اشتغال اشخاص حقیقی و حقوقی برای امور طراحی، محاسبه، نظارت، اجرا و سایر خدمات فنی در بخش‌های «مهندسی ساختمان»، در محل‌هایی که تاکنون در اجرای قوانین قبلی به وسیله وزارتخانه‌های مسکن و شهرسازی و کشور تعیین و اعلام شده و همچنین در شهرها و شهرستانها و محل‌هایی که به وسیله وزارت مسکن و شهرسازی با کسب نظر از وزارت کشور مشخص و آگهی خواهد شد، داشتن مدرک صلاحیت حرفه‌ای ضروری است.

تبصره ۱- صلاحیت موضوع این ماده در مورد اشخاص حقیقی و حقوقی به ترتیب زیر احراز می‌شود:

الف - در مورد مهندسان از طریق پروانه اشتغال به کار مهندسی.

ب - در مورد کاردانهای فنی از طریق پروانه اشتغال به کار کاردانی.

پ - در مورد معماران تجربی از طریق پروانه اشتغال به کار تجربی.

ت - در مورد استادکاران و کارگران ماهر از طریق پروانه مهارت فنی.

ث - در مورد اشخاص حقوقی از طریق پروانه اشتغال به کار مهندسی (حقوقی).

ج - در مورد اشخاص حقوقی از طریق پروانه اشتغال به کار کاردانی فنی (حقوقی).

تبصره ۲- پروانه مهارت فنی به وسیله وزارت کار و امور اجتماعی و سایر پروانه‌های اشتغال به وسیله وزارت مسکن و شهرسازی صادر می‌شود.

ماده ۳: شهرداری‌ها و مراجع صدور پروانه ساختمان، پروانه شهرک‌سازی و شهرسازی و همچنین مراجع صدور مجوزهای مربوط به تفکیک اراضی و سایر مراجع صدور مجوزهای مربوط به کنترل، نظارت و نظایر آن در محل‌های مندرج در ماده ۲ برای صدور پروانه یا مجوزهای مذکور تنها نقشه‌هایی را خواهند پذیرفت که توسط اشخاص حقیقی و حقوقی دارنده «پروانه اشتغال» و در صلاحیت و ظرفیت مربوط امضا شده باشد و برای انجام فعالیت‌های کنترل و نظارت نیز فقط از خدمات این اشخاص در حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال آنها می‌توان استفاده نمود.

تبصره- نقشه تفکیک اراضی که توسط شهرداری‌ها تهیه می‌شود از مفاد این ماده مستثنی است.

فصل دوم: پروانه اشتغال به کار مهندسی، حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال

الف: پروانه اشتغال به کار مهندسی

ماده ۴: دارندگان مدرک تحصیلی کارشناس و بالاتر، در هر یک از «رشته‌های اصلی» یا «رشته‌های مرتبط» می‌توانند از طریق تقاضای صدور پروانه اشتغال به کار مهندسی با توجه به مدارک تحصیلی و سوابق کار و تجربه در یک یا چند زمینه خدمات مهندسی از قبیل طراحی، محاسبه، نظارت، اجرا، بهره‌برداری، نگهداری، کنترل و بازرسی امور آزمایشگاهی، مدیریت ساخت و تولید، نصب، آموزش و تحقیق درخواست تشخیص صلاحیت نمایند.

ماده ۵: برای صدور «پروانه اشتغال» علاوه بر دارا بودن مدرک تحصیلی، گواهی اشتغال به کارآموزی و گواهی قبولی در آزمون‌های مربوط و سابقه کار حرفه‌ای در رشته‌های تخصصی و فنی مربوط، بعد از تاریخ اخذ مدرک به شرح زیر ضروری است: الف- دارندگان مدرک علمی دکتری با حداقل ۱ سال کارآموزی یا سابقه کار.

ب- دارندگان مدرک کارشناسی ارشد با حداقل ۲ سال کارآموزی یا سابقه کار.

پ- دارندگان مدرک کارشناسی با حداقل ۳ سال کارآموزی یا سابقه کار.

ماده ۶: گواهی اشتغال به کار و تجربه عملی و سابقه کار متقاضی در صورتی معتبر شناخته خواهد شد که توسط واحدهای فنی وزارتخانه‌ها، سازمانهای دولتی یا وابسته به دولت، شهرداری‌ها، شخصیت‌های حقوقی شاغل در رشته‌های موضوع «قانون»، شرکت‌های ساختمانی یا مهندسان مشاور که دارای پروانه اشتغال به کار مهندسی «شخص حقوقی» می‌باشند و یا توسط دو نفر از مهندسان با بیش از ده سال سابقه کار و دارای پروانه اشتغال به کار مهندسی و یا توسط «نظام مهندسی استان» تأیید و صادر شده باشد. در گواهی اشتغال مذکور موارد زیر باید درج شود: الف - نام، محل و مشخصات پروژه‌ای که متقاضی در آن اشتغال داشته است.

ب - مدت اشتغال متقاضی با ذکر تاریخ شروع و خاتمه کار.

پ - نام و مشخصات تحصیلی متقاضی.

ت - نام، مشخصات، سمت و شماره «پروانه اشتغال» شخص حقیقی یا حقوقی صادرکننده گواهی.

ماده ۷: متقاضی «پروانه اشتغال» باید تقاضای کتبی خود را طبق فرم مخصوصی که توسط وزارت مسکن و شهرسازی تهیه شده و حاوی نکات ضروری که متقاضی باید تعهد و رعایت نماید نیز می‌باشد، تکمیل نموده، همراه با مدارک زیر تسلیم نماید.

الف - فتوکپی مصدق مدرک تحصیلی که ارزش دانشگاهی و رشته و درجه علمی آن صریحاً توسط وزارت فرهنگ و آموزش عالی مورد تصویب و تأیید قرار گرفته باشد، به کیفیتی که اطمینان به صحت آن برای مرجع صادرکننده «پروانه اشتغال» محرز شود. ب - گواهی اشتغال به کار به ترتیبی که در ماده ۶ این آئین‌نامه مقرر شده است.

پ - گواهی قبولی در آزمون

ت - فتوکپی کارت کد اقتصادی متقاضی.

ث - فیش بانکی مربوط به پرداخت عوارض صدور «پروانه اشتغال».

ج - مدارک عضویت «نظام مهندسی استان» مربوط.

چ - مدارک هویت به ترتیبی که در فرم تقاضای «پروانه اشتغال» تعیین و مقرر شده است.

ح - سایر مدارکی که ارائه آنها به موجب مقررات این آئین‌نامه و یا قوانین حاکم بر صدور این گونه مدارک الزامی باشد.

ماده ۸: وزارت مسکن و شهرسازی پس از بررسی تقاضای «پروانه اشتغال» و مدارک ضمیمه آن در صورت کامل بودن، حداکثر ظرف یک ماه از تاریخ وصول، «پروانه اشتغال» مورد درخواست را صادر خواهند نمود و در صورت کافی نبودن مدارک، مراتب را ظرف ۱۵ روز با ذکر نواقص به طور کتبی به متقاضی اعلام خواهد نمود.

تبصره- وزارت مسکن و شهرسازی در استان‌هایی که شرایط را مقتضی تشخیص دهد، وصول تقاضای «پروانه اشتغال» و مدارک مربوط را به عهده «نظام مهندسی استان» محول خواهد کرد. «نظام مهندسی استان» در این حالت پس از بررسی و تأیید و تنظیم پرونده، آن را برای صدور «پروانه اشتغال» به وزارت مسکن و شهرسازی ارسال خواهد کرد.

ماده ۹: اشخاص حقیقی دارای پروانه اشتغال به کار مهندسی در رشته و تخصصی که تشخیص صلاحیت شده‌اند بطور فردی یا بطور مشترک با مسئولیت مشترک می‌توانند اقدام به تأسیس دفتر مهندسی بنمایند. دفاتر مهندسی قائم به شخص یا اشخاص حقیقی دارای «پروانه اشتغال» می‌باشد و امتیاز آن قابل واگذاری نیست. اشخاص مذکور موظف به نگهداری دفاتر قانونی بر اساس ماده ۹۶ قانون مالیات‌های مستقیم می‌باشند. دفاتر مهندسی مذکور می‌توانند با توجه به حدود صلاحیت افراد دارنده «پروانه اشتغال» که عضو دفتر می‌باشند از وزارت مسکن و شهرسازی درخواست صلاحیت بنمایند.

ماده ۱۰: اشخاص حقوقی با دارا بودن شرایط و ارائه مدارک به شرح زیر، می‌توانند در یک یا چند رشته مشروط بر اینکه حداقل دو نفر از مدیران آن دارای پروانه اشتغال به کار مهندسی یا کاردانی باشند تقاضای صدور «پروانه اشتغال» شخص حقوقی بنمایند.

الف - فتوکپی پروانه اشتغال به کار مهندسی یا کاردانی اشخاص حقیقی فوق‌الذکر. ب - یک نسخه فتوکپی اساسنامه و روزنامه رسمی حاوی آگهی تأسیس و آخرین تغییرات و یک نسخه از صورتجلسه مجمع عمومی و مدارک مربوط به ثبت آن در مورد انتخاب مدیر یا مدیران و کسانی که دارای حق امضا می‌باشند.

پ - مدارک مربوط به احراز صلاحیت از سازمان برنامه و بودجه و سایر مراجع ذیربط در صورت وجود
ت - فتوکپی کارت کد اقتصادی متقاضی.

ث - فیش بانکی مربوط به پرداخت عوارض صدور پروانه اشتغال.

ج - ارائه مدارک عضویت در «نظام مهندسی استان»

چ - هر نوع مدارک دیگری که در فرم تقاضای «پروانه اشتغال» اشخاص حقوقی تعیین و مقرر شده باشد.

تبصره- تغییرات اساسنامه یا ترکیب مدیران باید ظرف حداکثر یک ماه به مرجع صادرکننده «پروانه اشتغال» اطلاع داده شود و در صورتیکه تغییرات مذکور به موقع اطلاع داده نشود و یا مدیرانی که دارای «پروانه اشتغال» شخص حقیقی می‌باشند از مدیریت شخص حقوقی خارج شوند، وزارت مسکن و شهرسازی می‌تواند حسب مورد «پروانه اشتغال» مدیران یا شخصیت حقوقی یا هر دو را لغو کند.

ب: حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال

ماده ۱۱: پروانه اشتغال به کار مهندسی در چهار درجه، «پایه ۳»، «پایه ۲»، «پایه ۱» و «ارشد» صادر می‌شود. برای متقاضیان «پروانه اشتغال» با داشتن سوابق تجربی یا کارآموزی به میزان مندرج در ماده ۵ «پروانه اشتغال» «پایه ۳» صادر می‌گردد. جهت ارتقاء از «پایه ۳» به «پایه ۲» داشتن ۴ سال و از «پایه ۲» به «پایه ۱» ۵ سال و از «پایه ۱» به «ارشد» ۶ سال سابقه کار حرفه‌ای در پایه قبلی و موفقیت در آزمون مربوط ضروری است.

تبصره ۱- اشخاصی که در حال حاضر دارای پروانه اشتغال به کار مهندسی در «رشته‌های اصلی» می‌باشند و یا با داشتن سوابق کار بیشتر از میزان مندرج در ماده ۵ این آئین‌نامه، متقاضی دریافت «پروانه اشتغال» هستند، چنانچه ظرف یکسال از تاریخ ابلاغ این آئین‌نامه جهت تعویض یا دریافت «پروانه اشتغال» مراجعه نمایند، با احتساب سنوات تجربه حرفه‌ای طبقه‌بندی و بدون آزمون در یک درجه پایین‌تر قرار خواهند گرفت و در صورتیکه بعد از ضرب‌الاجل مذکور مراجعه نمایند درجه «پروانه اشتغال» با توجه به سنوات تجربه حرفه‌ای و موفقیت در آزمون هر یک از درجات مذکور تعیین خواهد شد.

تبصره ۲- در ظرف یک سال موضوع تبصره (۱) این ماده جهت انطباق اشخاص به درجه مهندسی ارشد، «شورای مرکزی» سوابق و شرایط متقاضیان را بررسی و پس از تأیید صلاحیت حرفه‌ای، آنها را جهت اخذ درجه «مهندسی ارشد» به وزارت مسکن و شهرسازی معرفی می‌کند. اشخاص مذکور می‌توانند تا سیر تشریفات مذکور، با اخذ «پروانه اشتغال»، «پایه ۱» به کار خود ادامه دهند. پس از پایان مهلت مذکور، انطباق درجه متقاضیان مهندسی ارشد یا احراز درجه مذکور نیز تابع شرایط عمومی مندرج در این آئین‌نامه خواهد بود.

تبصره ۳- وزارت مسکن و شهرسازی موظف است با توجه به تعداد متقاضیان هر درجه و رعایت تناسب موردنیاز جامعه به آن بطور مستمر در فواصل زمانی معین نسبت به برگزاری آزمون‌های مربوط اقدام کند.

تبصره ۴- تعیین حدود صلاحیت و ظرفیت اشخاص حقوقی که به وسیله سازمان برنامه و بودجه تشخیص صلاحیت و تعیین ظرفیت شده یا می‌شوند مطابق دستورالعملی خواهد بود که بطور مشترک توسط وزارت مسکن و شهرسازی و سازمان برنامه و بودجه تهیه و ابلاغ می‌شود.

ماده ۱۲: به منظور تعیین حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال دارندگان «پروانه اشتغال»، در «مهندسی ساختمان» فعالیت‌های مهندسی بر اساس پیچیدگی عوامل و حجم کار به چهارگروه، «الف»، «ب»، «ج» و «د» تقسیم می‌شود.

تبصره ۱- برای تعیین فعالیت‌های مهندسی در بخش ساختمان، ساختمان‌ها به چهار گروه به ترتیب زیر تقسیم می‌شوند.

گروه «الف» با مقیاس کاربری محله ۱ تا ۲ طبقه ارتفاع از روی زمین یا حداکثر زیربنای ۶۰۰ مترمربع.

گروه «ب» با مقیاس کاربری ناحیه ۳ تا ۵ طبقه ارتفاع از روی زمین یا حداکثر زیربنای ۲۰۰۰ مترمربع.

گروه «ج» با مقیاس کاربری منطقه ۶ تا ۱۰ طبقه ارتفاع از روی زمین یا حداکثر زیربنای ۵۰۰۰ مترمربع.

گروه «د» با مقیاس کاربری شهر بیش از ۱۰ طبقه ارتفاع از روی زمین یا بیش از ۵۰۰۰ مترمربع.

تبصره ۲- تهیه طرح معماری و انجام محاسبات سازه و همچنین نظارت معماری و نظارت سازه برای تمام گروه‌های ساختمانی مندرج در تبصره ۱ این ماده الزامی و به شرح جدول موضوع این ماده می‌باشد:

طبقه‌بندی صلاحیت برای هر یک از گروه‌های ساختمان

صلاحیت گروه ساختمان‌ها	تهیه طرح معماری توسط:	انجام محاسبات سازه توسط:	نظارت بر طرح معماری توسط:	نظارت بر اجرای سازه توسط:
گروه «الف»	مهندس معمار پایه ۳ یا بالاتر	مهندس عمران پایه ۳ یا بالاتر	مهندس معمار یا عمران پایه ۳ یا بالاتر	مهندس عمران یا معمار پایه ۳ یا بالاتر
گروه «ب»	مهندس معمار پایه ۲ یا بالاتر	مهندس عمران پایه ۲ یا بالاتر	مهندس معمار پایه ۳ یا بالاتر	مهندس عمران پایه ۳ یا بالاتر
گروه «ج»	مهندس معمار پایه ۱ تا بالاتر	مهندس عمران پایه ۱ یا بالاتر	مهندس معمار پایه ۲ یا بالاتر	مهندس عمران پایه ۲ یا بالاتر
گروه «د»	مهندس معمار ارشد	مهندس عمران ارشد	مهندس معمار پایه ۱ یا بالاتر	مهندس عمران پایه ۱ یا بالاتر

در محل‌هایی که مهندس معمار یا عمران به تعداد کافی نباشد طبق نظر وزارت مسکن و شهرسازی حسب مورد از خدمات مهندسی «رشته مرتبط» یا رشته‌های دیگر یا کاردانه‌های دارای صلاحیت استفاده می‌شود.

تبصره ۳- گروه‌بندی سایر فعالیت‌های مهندسی موضوع «قانون» و همچنین تعیین حدود صلاحیت سایر دارندگان «پروانه اشتغال» به موجب دستورالعملی که به وسیله وزارت مسکن و شهرسازی تهیه و ابلاغ می‌شود تعیین می‌گردد.

ماده ۱۳: ظرفیت اشتغال دارندگان «پروانه اشتغال» در رشته‌های مختلف و در هر استان به پیشنهاد «نظام مهندسی استان» و تصویب وزارت مسکن و شهرسازی تعیین می‌شود.

تبصره - دارندگان «پروانه اشتغال» و کلیه مراجع صادرکننده پروانه ساختمان، و سایر مجوزهای مربوط موظفند حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال مندرج در «پروانه اشتغال» را رعایت نمایند.

ماده ۱۴: حدود صلاحیت دارندگان «پروانه اشتغال» شخص حقوقی در رشته و تخصص مورد تقاضا از طریق بررسی و ارزیابی سوابق شخص حقوقی طبق دستورالعمل صادر شده توسط وزارت مسکن و شهرسازی صورت خواهد گرفت و در مواردی که نقشه‌های تسلیمی به شهرداری‌ها و سایر مراجع صدور پروانه ساختمان و تفکیک

اراضی توسط اشخاص حقوقی امضاء و یا تعهد نظارت می‌شود باید برحسب الزامی بودن هر یک از موارد تهیه طرح معماری و نظارت بر اجرای آن، انجام محاسبات سازه و نظارت بر اجرای آن، تهیه طرح‌های تأسیسات مکانیکی و برقی و نظارت بر اجرای آنها و نظایر آن و نقشه‌ها و محاسبات فنی توسط مهندسان دارای «پروانه اشتغال» تهیه، امضا و یا تعهد نظارت شود.

ماده ۱۵: در مورد شرکت‌های دولتی و وابسته به دولت، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی به استثنای شهرداری‌ها که بطور قانونی وظیفه تهیه و یا تأیید نقشه و انجام کارهای اجرایی ساختمانی به عهده آنها می‌باشد و اقدام به تأسیس واحدهای سازمانی فنی خاص، چه در مرکز و چه در هریک از نقاط مختلف کشور برای انجام این قبیل امور نموده باشند، مشروط بر اینکه تشکیلات سازمانی آنها به تصویب مراجع صلاحیت‌دار رسیده و مسئول واحد فنی آنها دارای «پروانه اشتغال» شخص حقیقی باشد، با ارائه مدارک و مجوزها و مصوبات مراجع صلاحیت‌دار، برای هریک از واحدهای سازمانی فنی تابع آنها به ترتیب مقرر در این آئین‌نامه «پروانه اشتغال» شخص حقوقی صادر خواهد شد.

ماده ۱۶: مسئولیت صحت طراحی و محاسبه، اجرا، نظارت و نظایر آن به عهده مدیر عامل یا رئیس مؤسسه و در مورد اشخاص موضوع ماده ۱۵ این آئین‌نامه به عهده مسئولان واحدهای فنی مربوط، که دارای «پروانه اشتغال» شخص حقیقی بوده و به امضای آنها رسیده است خواهد بود و این مسئولیت قائم به شخص امضاء کننده بوده و با تغییر سمت وی، ساقط نخواهد شد. همچنین امضای وی رافع مسئولیت مهندس طراح، محاسب و ناظر که در رشته مربوط امضا یا تعهد نظارت کرده‌اند، نخواهد بود.

ماده ۱۷: با توجه به اصلاحیه تبصره ۱ ماده ۱ نظام صنفی مصوب ۱۳۶۸ پاسخ به استعلامات مراجع ذیصلاح در خصوص اشخاص حقوقی شامل شرکت‌های ساختمانی، شرکت‌های تأسیساتی و تجهیزاتی و شرکت‌های مهندسان مشاور و شرکت‌های خدمات مهندسی و سایر مؤسساتی که ارائه خدمات و فعالیت آنها مستلزم داشتن «پروانه اشتغال» می‌باشد، و همچنین پاسخگویی به مسائل صنفی آنها با «نظام مهندسی استان» است که وفق دستورالعمل وزارت مسکن و شهرسازی عمل خواهد نمود.

ماده ۱۸: کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی غیر ایرانی جهت انجام خدمات موضوع «قانون» ضمن رعایت سایر قوانین و مقررات مربوط و احراز کلیه شرایط مقرر در مورد اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی باید «پروانه اشتغال» موقت از وزارت مسکن و شهرسازی دریافت دارند. در «پروانه اشتغال» موقت مدت اعتبار، صلاحیت متقاضی و سایر شرایط حسب مورد باید درج شود.

ماده ۱۹: امضای مجاز اشخاص حقیقی و حقوقی ذیل نقشه‌ها و اسناد تعهدآور همراه با مهری خواهد بود که در آن نام کامل و شماره «پروانه اشتغال» و شماره عضویت نظام مهندسی، رشته و کد اقتصادی درج شده باشد.

ماده ۲۰: برای متقاضیانی که در بیش از یک رشته دارای شرایط اخذ «پروانه اشتغال» می‌باشند یا بعداً صلاحیت جدید کسب نمایند فقط یک «پروانه اشتغال» صادر می‌شود و در «پروانه اشتغال» مذکور رشته‌ها و تخصص‌هایی که دارند، «پروانه اشتغال» در آن تعیین صلاحیت شده است با قید تاریخ احراز و ظرفیت اشتغال آنها درج خواهد شد.

ماده ۲۱: وزارت مسکن و شهرسازی می‌تواند، در مورد تمام یا بعضی از رشته‌ها و تخصص‌ها، صدور یا تجدید یا تمدید پروانه و همچنین ارتقاء پایه مهندسی را موقوف به گذراندن آزمون‌های عمومی و تخصصی نماید.

ماده ۲۲: «پروانه اشتغال» برای مدت سه سال در سراسر کشور، در رشته و تخصص تعیین شده معتبر است. وزارت مسکن و شهرسازی مکلف است در صورت درخواست متقاضی و دارا بودن شرایط لازم ظرف یک ماه نسبت به تجدید یا تمدید «پروانه اشتغال» اقدام، و در صورت رد تقاضا یا وجود نواقص مراتب را بطور کتبی با ذکر دلایل به متقاضی اعلام نماید. تاریخ تجدید یا تمدید «پروانه اشتغال» باید در محل مخصوصی از متن «پروانه اشتغال» درج شود.

تبصره ۱- در صورتیکه اعتبار یک یا بعضی از مدارک لازم جهت صدور یا تجدید یا تمدید «پروانه اشتغال» محدود به مدت معینی کمتر از ۳ سال باشد، در این صورت مدت اعتبار «پروانه اشتغال» با توجه به محدودیت‌های زمانی مدارک مذکور تعیین و درج خواهد شد.

تبصره ۲- در صورتیکه دارنده «پروانه اشتغال» بخواهد در خارج از محدوده استانی که در «نظام مهندسی استان» آن عضو است، از «پروانه اشتغال» خود استفاده نماید، مکلف است مراتب را به طور کتبی به اطلاع «نظام مهندسی استان» هر دو استان برساند.

ماده ۲۳: در موارد زیر «پروانه اشتغال» حسب مورد فاقد اعتبار شناخته شده و یا اعتبار آن معلق یا اساساً ابطال خواهد شد:

الف - فوت دارنده «پروانه اشتغال»

ب - حجر دارنده «پروانه اشتغال» تا زمانی که رفع حجر نشده باشد.

پ - عدم تمدید یا تجدید یا عدم پرداخت وجوه و عوارض مقرر ظرف مدت یک ماه از تاریخ انقضای مهلت.

ت - محکومیت قطعی، دارنده «پروانه اشتغال» به مجازاتی که کیفر تبعی آن محرومیت از حقوق اجتماعی باشد، تا انقضاء مدت محرومیت از حقوق اجتماعی.

ث - در صورتیکه دارنده «پروانه اشتغال» به موجب رأی قطعی شورای انتظامی استان یا «شورای انتظامی نظام مهندسی» محکوم به محرومیت از کار شود، در مدت محرومیت از کار.

ج - تصمیم وزیر مسکن و شهرسازی در صورت عدم توجه به ابلاغیه‌ها و اطلاعیه‌های قانونی وزارت مسکن و شهرسازی.

چ - قطع عضویت از «نظام مهندسی استان» یا اخراج از آن.

ح - انحلال یا فقدان شرایط لازم در خصوص اشخاص حقوقی.

تبصره - دارنده «پروانه اشتغال» در مدتی که «پروانه اشتغال» او فاقد اعتبار شده یا اعتبار آن معلق شده است، حق استفاده از «پروانه اشتغال» را جز برای ادامه کارها و مسئولیت‌هایی که قبل از آن به عهده گرفته است (آن هم مشروط به رعایت مقررات و رفع تخلفات موجود) نخواهد داشت.

ماده ۲۴: چنانچه «پروانه اشتغال» مفقود شود، صاحب «پروانه اشتغال» می‌تواند تقاضای صدور المثنی بنماید، و مرجع صادرکننده موظف خواهد بود پس از انقضای مدت سه ماه از تاریخ تقاضا، در صورتیکه یابنده آن را به مرجع مذکور ارسال ننموده باشد نسبت به صدور المثنی اقدام نماید.

ماده ۲۵: با توجه به ماده ۱۲۸۷ قانون مدنی «پروانه اشتغال» یک سند رسمی دولتی است و کلیه آثار و تبعات اسناد رسمی را داراست.

فصل سوم: پروانه اشتغال به کار کاردانی و تجربی

ماده ۲۶: برای دارندگان مدرک تحصیلی کاردانی فنی، دیپلم فنی و همچنین معماران تجربی در صورت قبول شدن در آزمون علمی و عملی مربوط، در یکی از رشته‌های موضوع «قانون» حسب مورد «پروانه اشتغال» در سه درجه پایه ۳، پایه ۲ و پایه ۱ به شرح زیر صادر می‌شود:

الف - برای دارندگان مدرک کاردانی فنی مورد تأیید وزارت فرهنگ و آموزش عالی در یکی از رشته‌های موضوع «قانون» با:

- داشتن ۵ سال سابقه کار و تجربه مفید پس از دریافت مدرک کاردانی در رشته مربوط، پروانه اشتغال به کار کاردانی پایه ۳.

- جهت ارتقاء از پایه ۳ به پایه ۲ داشتن ۴ سال و از پایه ۲ به پایه ۱ داشتن ۶ سال سابقه کار در پایه قبلی و موفقیت در آزمون مربوط ضروری است.

ب - برای دارندگان مدرک کاردانی فنی سایر وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی در یکی از رشته‌های موضوع «قانون» با:

- داشتن ۶ سال سابقه کار و تجربه مفید پس از دریافت مدرک کاردانی در رشته مربوط، پروانه اشتغال به کار کاردانی پایه ۳.

- جهت ارتقاء از پایه ۳ به پایه ۲ داشتن ۴ سال و از پایه ۲ به پایه ۱ داشتن ۶ سال سابقه کار در پایه قبلی و موفقیت در آزمون مربوط ضروری است.

پ - برای دارندگان مدرک دیپلم فنی در یکی از رشته‌های موضوع «قانون» با:

- داشتن ۷ سال سابقه کار و تجربه مفید پس از دریافت دیپلم در رشته مربوط، پروانه اشتغال به کار تجربی پایه ۳.

- جهت ارتقاء از پایه ۳ به پایه ۲ داشتن ۵ سال و از پایه ۲ به پایه ۱ داشتن ۶ سال سابقه کار در پایه قبلی و موفقیت در آزمون مربوط ضروری است.

ت - برای دارندگان سایر مدارک تحصیلی و معماران تجربی در یکی از رشته‌های موضوع قانون با:

- داشتن ۸ سال سابقه کار و تجربه مفید بر اساس مدارک تحصیلی و تجربی در رشته مربوط، پروانه اشتغال به کار تجربی پایه ۳.

- جهت ارتقاء از پایه ۳ به پایه ۲ داشتن ۵ سال و از پایه ۲ به پایه ۱ داشتن ۶ سال سابقه کار در پایه قبلی و موفقیت در آزمون مربوط ضروری است.

تبصره - سابقه و تجربه مفید حسب گواهی‌ها و مدارک مندرج در ماده ۶ این آئین‌نامه و سایر مستندات مورد قبول وزارت مسکن و شهرسازی احراز می‌شود.

ماده ۲۷: متقاضیان موضوع این فصل از آئین نامه باید تقاضای کتبی خود را همراه با مدارک زیر در تهران به وزارت مسکن و شهرسازی و در استانها به سازمان مسکن و شهرسازی استان تسلیم نمایند:

الف - تصویر مصدق مدرک تحصیلی که به تأیید مراجع ذیصلاح رسیده است و در مورد کاردانها با تعیین و تصریح رشته و گرایش آن.

ب - گواهی سابقه و تجربه مفید به شرح مذکور در ماده ۶ این آئین نامه.

پ - ارائه مدرک قبولی در آزمون علمی و عملی.

ت - فتوکپی کارت کد اقتصادی متقاضی.

ث - فیش بانکی مربوط به پرداخت عوارض صدور «پروانه اشتغال».

ج - مدارک عضویت در تشکل حرفه‌ای مربوط، در صورت تأسیس تشکیلات مذکور.

چ - ارائه مدرک هویت به ترتیبی که در فرم تقاضا قید شده است.

ح - سایر مدارکی که ارائه آنها به موجب قوانین و مقررات مصوب ضروری است.

ماده ۲۸: نحوه برگزاری آزمون و سئوالات علمی و تجربی و عنداللزوم مصاحبه حضوری در سراسر کشور یکسان و متحدالشکل می‌باشد. سئوالات به صورت کتبی به وسیله وزارت مسکن و شهرسازی تهیه و در اختیار سازمان‌های مسکن و شهرسازی استان قرار می‌گیرد، تا با نظارت مستقیم و همکاری «نظام مهندسی استان» آزمون برگزار شود. تصحیح اوراق و اعلام اسامی پذیرفته‌شدگان و عنداللزوم انجام مصاحبه حضوری در تهران با وزارت مسکن و شهرسازی و در استانها با سازمان مسکن و شهرسازی استان است. پس از تأسیس تشکیلات حرفه‌ای، در برگزاری آزمونها از همکاری تشکیلات مذکور استفاده خواهد شد.

ماده ۲۹: به منظور تعیین حدود صلاحیت حرفه‌ای و ظرفیت اشتغال کاردانها و معماران تجربی فعالیت‌های فنی مهندسی در بخش اجرای ساختمان بر اساس پیچیدگی عوامل و حجم کار و موقعیت جغرافیایی به سه گروه «الف»، «ب» و «ج» تقسیم می‌شود. سپس با توجه به پایه «پروانه اشتغال» و مدرک تحصیلی و سوابق کار حرفه‌ای و توانایی متقاضی و سایر عوامل مؤثر، حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال دارنده «پروانه اشتغال» طبق دستورالعملی که به وسیله وزارت مسکن و شهرسازی تهیه و ابلاغ می‌شود تعیین و در «پروانه اشتغال» درج می‌شود.

ماده ۳۰: مدت اعتبار پروانه اشتغال به کار کاردانی یا کار تجربی ۳ سال است و در انقضای مدت، در صورت وجود شرایط لازم قابل تمدید است.

ماده ۳۱: کلیه امور مربوط به «پروانه اشتغال» اعم از فقدان اعتبار، یا معلق شدن اعتبار و سایر موارد از جمله تفویض اختیار در مورد صدور غیر اینها تابع مقررات مصوب مربوط به دارندگان پروانه اشتغال به کار مهندسی است.

ماده ۳۲: مرجع و نحوه رسیدگی به تخلفات حرفه‌ای و انضباطی دارندگان پروانه اشتغال به کار کاردانی و تجربی نیز، مانند دارندگان پروانه اشتغال به کار مهندسی است لکن پس از تأسیس تشکیلات حرفه‌ای مربوط، شورای انتظامی استان و مرجع تجدیدنظر با همکاری و هماهنگی تشکیلات مذکور اقدام خواهند کرد و موارد خاصی که

در مورد این گروه باید مورد توجه مراجع رسیدگی کننده قرار گیرد و یا باید از آن استثناء شود با توجه به پیشنهادات تشکیلات حرفه‌ای مربوط طی دستورالعملی به وسیله وزارت مسکن و شهرسازی به شورای انتظامی استان و مرجع تجدیدنظر ابلاغ خواهد شد.

فصل چهارم: نظارت و کنترل ساختمان

ماده ۳۳: مسئولیت نظارت عالی بر اجرای ضوابط و مقررات ملی ساختمان در طراحی و اجرای تمامی ساختمانها و طرحهای شهرسازی و شهرک‌سازی و عمران شهری که اجرای ضوابط و مقررات مزبور در مورد آنها الزامی است، بر عهده وزارت مسکن و شهرسازی است و وزارت مذکور با انتشار اعلامیه و اطلاعیه‌ها، آگاهی‌های لازم را به افراد جامعه خواهد داد.

ماده ۳۴: شهرداری‌ها موظفند در متن تأییدیه نقشه‌های تفکیک زمین و متن پروانه‌های ساختمانی و متن پاسخ به هر گونه استعلام درباره کاربری و تراکم اراضی، مشخصات مصوبات طرح‌های جامع، تفصیلی و هادی را که شامل نام مرجع تصویب‌کننده، تاریخ تصویب و شماره و تاریخ ابلاغیه قانونی است ذکر نمایند.

ماده ۳۵: مالکان و کارفرمایانی که اقدام به احداث ساختمان می‌کنند موظفند از نخستین روز شروع عملیات اجرایی، یک نسخه از نقشه ساختمان ممهور شده به مهر شهرداری و یک نسخه از پروانه ساختمان را، در تمام مدت اجرای ساختمان، در محل کارگاه نگهداری نمایند تا در صورت مراجعه مأموران کنترل ساختمان در اختیار آنها گذاشته شود.

ماده ۳۶: کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی و سازمانها و دستگاه‌های دولتی و غیردولتی می‌توانند در هر مورد که با تخلف مواجه شده یا احتمال تخلف از ضوابط و مقررات شهرسازی و مقررات ملی ساختمان می‌دهند، شکایت با اطلاعات خود را به وزارت مسکن و شهرسازی در تهران و سازمان مسکن و شهرسازی در استان ارسال یا تسلیم نمایند.

ماده ۳۷: وزارت مسکن و شهرسازی یا سازمان مسکن و شهرسازی استان، ساختمانها را راساً به صورت کنترل نمونه‌ای، سرزده و موردی یا پس از دریافت شکایت مورد رسیدگی و بازرسی قرار می‌دهد، در صورت احراز تخلف از مقررات مذکور در مواد ۳۴ و ۳۵ «قانون» و مواد مندرج در این فصل، با ذکر دلایل و مستندات دستور اصلاح یا جلوگیری از ادامه کار را به شهرداری‌ها و مراجع صدور پروانه ساختمانی و مهندس مسئول نظارت ذیربط ابلاغ می‌نماید.

ماده ۳۸: به منظور اعمال نظارت موضوع ماده (۳۵) قانون، مراجع و اشخاص یاد شده در ماده (۳۴) موظفند در صورت درخواست، حسب مورد اطلاعات و نقشه‌های فنی لازم را در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار دهند و در صورتیکه وزارت یاد شده به تخلفی برخورد نماید با ذکر دلایل و مستندات دستور اصلاح یا جلوگیری از ادامه کار را به مهندس مسئول نظارت و مرجع صدور پروانه ساختمانی ذیربط ابلاغ نماید و تا رفع تخلف، موضوع قابل پیگیری است. در اجرای این وظیفه کلیه مراجع ذیربط موظف به همکاری می‌باشند.

ماده ۳۹: سازمان مسکن و شهرسازی استان موظف است با همکاری‌های نظام مهندسی استان و شهرداری در محل‌هایی که مشمول ماده (۴) قانون نمی‌باشند، در اجرای ماده (۳۶) قانون نسبت به تهیه طرح‌های همسان (تیپ) در زمینه طراحی و اجرای ساختمان اقدام نماید.

شهرداری‌ها نقشه‌های مذکور را در اختیار متقاضیان قرار می‌دهند و چنانچه متقاضی بر اساس نقشه همسان، درخواست پروانه ساختمان بنماید، شهرداری‌ها موظفند با رعایت سایر مقررات، پروانه ساختمانی را صادر و رأساً اعمال نظارت نمایند.

ماده ۴۰: به منظور مطالعات و تحقیقات مورد نیاز برای توسعه نظام مهندسی و اصلاح سیستم کنترل در «مهندسی ساختمان» و گسترش آن در سطح کشور، متناسب با امکانات و مقتضیات محلی و ارتقاء کیفی «مهندسان ساختمان» از طریق پیشنهاد اصلاح قوانین، تدوین آئین‌نامه‌های قانونی، اصلاح روش‌ها و ساختار اداری و اجرایی و تدوین برنامه‌های آموزشی در سطوح مختلف، شورایی مرکب از ۷ عضو تحت عنوان «شورای توسعه نظام مهندسی و کنترل ساختمان» در وزارت مسکن و شهرسازی تشکیل می‌شود. اعضا و رئیس شورای مذکور توسط وزیر مسکن انتخاب و دبیرخانه شورای مرکزی در وزارت مسکن و شهرسازی تشکیل می‌شود.

فصل پنجم: سازمان نظام مهندسی ساختمان استان

ماده ۴۱: به منظور تأمین مشارکت هر چه وسیعتر مهندسان در انتظام امور حرفه‌ای خود و تحقق اهداف «قانون» در سطح کشور سازمانی تحت عنوان «سازمان نظام مهندسی ساختمان» تشکیل می‌شود. ارکان «سازمان» متشکل است از «نظام مهندسی استان»، هیأت عمومی، «شورای مرکزی»، «رئیس سازمان» و «شورای انتظامی نظام مهندسی».

ماده ۴۲: «سازمان» و «نظام مهندسی استان»‌ها دارای شخصیت حقوقی مستقل و غیرانتفاعی بوده و تابع قوانین و مقررات عمومی حاکم بر مؤسسات غیرانتفاعی می‌باشند.

ماده ۴۳: برای تشکیل «نظام مهندسی استان» وجود حداقل ۵۰ داوطلب عضویت از بین مهندسان مقیم حوزه آن استان که واجد شرایط مقرر در ماده ۶ «قانون» و تبصره‌های آن باشند، ضروری است.

تبصره - عضویت اشخاص حقوقی شاغل به کار مهندسی در «رشته‌های اصلی» و اشخاص حقیقی در «رشته‌های مرتبط» در «نظام مهندسی استان» بلامانع است ولی در مجامع عمومی فقط اشخاص حقیقی عضو، حق رأی دارند.

ماده ۴۴: عضویت در «نظام مهندسی استان» مستلزم احراز شرایط و انجام ترتیبات زیر است:

الف - دارا بودن مدرک کارشناسی یا بالاتر در یکی از «رشته‌های اصلی» یا «رشته‌های مرتبط».

ب - متولد آن استان بوده و یا حداقل شش ماه ممتد قبل از تسلیم درخواست عضویت، در حوزه استان مقیم باشد، بطوریکه فعالیت حرفه‌ای در آن استان متمرکز بوده و اقامت غالب وی در آن استان باشد.

پ - نداشتن محکومیت قطعی به محرومیت از اشتغال به کار در هنگام تقاضای عضویت.

ت - دادن تعهد نسبت به انجام وظایفی که از طریق «نظام مهندسی استان» یا «شورای مرکزی» تصویب و ابلاغ شده یا می‌شود، در چهارچوب اهداف «قانون» و آئین‌نامه اجرایی آن.

ث - پرداخت ورودیه و حق عضویت سالانه طبق تعرفه‌های مصوب مربوط.

ج - تنظیم و تسلیم تقاضای عضویت، طبق فرم مخصوصی که در اختیار متقاضیان عضویت قرار خواهد گرفت همراه با مدارک مقرر در فرم مذکور.

ماده ۴۵: متقاضی عضویت در «نظام مهندسی استان» تقاضای خود را به دبیرخانه «نظام مهندسی استان» تسلیم خواهد نمود. مرجع مذکور مکلف است حداکثر ظرف (۱۵) روز به تقاضای واصل شده رسیدگی نماید و در صورتیکه متقاضی را واجد کلیه شرایط تشخیص دهد، نسبت به صدور و تسلیم کارت عضویت او اقدام و چنانچه تقاضا را ناقص و یا متقاضی را فاقد شرایط کافی تشخیص دهد نظر، خود را در مورد نقص یا رد تقاضا به طور صریح و کتبی به متقاضی ابلاغ نماید.

ماده ۴۶: کسانی که به عضویت «نظام مهندسی استان» پذیرفته می‌شوند در موارد زیر عضویت آنها قطع می‌شود و در هر زمان، عللی که موجب قطع عضویت شده است برطرف شود. بنا به تقاضای متقاضی عضویت تجدید و ادامه خواهد یافت:

الف- نقل مکان به استان دیگر.

ب- استعفا از عضویت «نظام مهندسی استان».

پ- سلب هریک از شرایط عضویت موضوع ماده ۴۴ این آئین‌نامه.

ت- اخراج از «سازمان» به دلیل تکرار تخلف.

تبصره- قطع عضویت در «نظام مهندسی استان» موجب قطع عضویت در کلیه نهادهای وابسته به آن نیز خواهد بود، ولی برقراری مجدد عضویت، لزوماً موجب برقراری مجدد عضویت در نهادهای مذکور نخواهد شد و مستلزم تجدید انتخاب، یا صدور حکم مجدد خواهد بود.

ماده ۴۷: شخص حقیقی یا حقوقی نمی‌تواند در آن واحد عضویت بیش از یک «نظام مهندسی استان» را دارا باشد و در مواقعی که اقامتگاه شخص از یک استان به استان دیگر تغییر می‌کند، کارت عضویت «سازمان نظام مهندسی» جدید پس از موافقت «نظام مهندسی استان» و تحقق شش ماه اقامت در استان جدید صادر و کارت عضویت قبلی باطل شده و همراه با مدارک مربوط به «نظام مهندسی استان» محل صدور آن فرستاده می‌شود. در فاصله شش ماه مذکور کارت عضویت «نظام مهندسی استان» قبلی به اعتبار خود باقی است. همچنین «نظام مهندسی استان» قبلی موظف است حسب درخواست «نظام مهندسی استان» جدید رونوشتی از پرونده و سوابق عضو انتقالی برای «نظام مهندسی استان» جدید ارسال دارد.

ماده ۴۸: در استانهایی که به واسطه کافی نبودن تعداد مهندسان واجد شرایط، «نظام مهندسی استان» تشکیل نشده است، مهندسان حوزه آن استان می‌توانند به عضویت «نظام مهندسی استان» مجاور که توسط وزیر مسکن و شهرسازی تعیین می‌شود، پذیرفته شوند. در این قبیل موارد، وظایف مربوط به استان مذکور نیز توسط «نظام

مهندسی استان» مجاور که به شرح فوق تعیین شده انجام خواهد شد. هرگاه تعداد این افراد به حد نصاب رسید سازمان مسکن و شهرسازی مربوط به اقدام به برگزاری اولین دوره انتخابات و تشکیل «نظام مهندسی استان» خواهد کرد.

ماده ۴۹: به منظور تشکیل «سازمان» در استانها وفق «قانون» اولین دوره برگزاری انتخابات در استانها به وسیله وزارت مسکن و شهرسازی با همکاری سازمانهای موجود نظام مهندسی ساختمان در استان انجام می‌گیرد و پس از تشکیل «نظام مهندسی استان» طبق «قانون»، کلیه امکانات، اموال، دارایی و تعهدات سازمان موجود به «نظام مهندسی استان» با نمایندگی هیأت مدیره قانونی آن و با حضور نماینده وزارت مذکور منتقل و تحویل می‌شود.

ماده ۵۰: عضویت در «نظام مهندسی استان» دارای امتیازاتی به شرح زیر می‌باشد: الف - دریافت پروانه اشتغال به کار مهندسی با رعایت سایر شرایط

ب - شرکت در انتخابات هیأت مدیره، اعم از انتخاب نمودن یا انتخاب شدن.

پ - امکان انتخاب شدن به عضویت هیأت عمومی و «شورای مرکزی» و سایر مجامع و کمیسیونها و هیأت‌های وابسته به «نظام مهندسی استان».

ت - استفاده از تسهیلات و خدماتی که «نظام مهندسی استان» بنابه وظایف و هدف‌های خود در اختیار اعضا قرار می‌دهد. از جمله حفظ حقوق و شؤون و حیثیت حرفه‌ای اعضای «نظام مهندسی استان» و دفاع در مقابل تعرض به آنها از طریق ارائه خدمات مشاوره حقوقی، مالی، فنی و غیره.

ث - استفاده از پایگاه‌های علمی، فنی، آموزشی و انتشاراتی به منظور بالا بردن دانش فنی اعضا.

ج - استفاده از تسهیلات قانونی، که برای دارندگان «پروانه اشتغال» فراهم می‌شود. چ - استفاده از ارجاع خدمات کارشناسی موضوع ماده ۲۷ «قانون»

ح - استفاده از خدمات مالیاتی.

ماده ۵۱: ارکان «نظام مهندسی استان» به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف - «مجمع عمومی»

ب - هیأت مدیره

ج - «بازرسان»

د - شورای انتظامی استان

محل استقرار دایم آن در مرکز استان است و می‌تواند در سایر شهرها و همچنین مناطق مختلف شهرهای بزرگ استان دفاتر نمایندگی دایر و انجام تمام یا بخشی از وظایف مستمر خود را در حوزه مربوط به آن دفاتر محول نماید.

الف: «مجمع عمومی»

ماده ۵۲: مجمع عمومی «نظام مهندسی استان» از اجتماع تمامی اشخاص حقیقی عضو «نظام مهندسی استان» دارای مدرک تحصیلی در «رشته‌های اصلی» یا «رشته‌های مرتبط» و کارت عضویت معتبر، که اصالتاً یا وکالتاً حق رأی دارند تشکیل می‌شود.

تبصره ۱ - اعضای که حق رأی خود را تفویض می‌کنند، باید کارت عضویت خود را نیز ضمیمه برگه اعطای نمایندگی نمایند و نمی‌توانند جداگانه در رأی‌گیری شرکت کنند. **تبصره ۲ -** در استانهایی که هنوز سازمان نظام مهندسی ساختمان به موجب قانون آزمایشی تشکیل نشده باشد، به منظور برگزاری اولین دروه انتخابات، سازمان مسکن و شهرسازی استان، کارت عضویت موقت با حداکثر مدت اعتبار یک سال صادر خواهد کرد.

ماده ۵۳: (اصلاحی ۱۳۸۱/۴/۳۰):

جلسات مجمع عمومی به دعوت هیأت مدیره در موارد زیر تشکیل می‌شوند:

الف- جلسات مجمع عمومی به طور عادی سالی یکبار

ب- جلسات مجمع عمومی به طور فوق‌العاده به تعداد دفعات و در زمان‌هایی که در جلسه عادی تعیین می‌شود و یا در مواردی که وزارت مسکن و شهرسازی و یا بازرس (بازرسان) و یا با تصویب شورای مرکزی و یا دوسوم اعضای هیأت مدیره و یا حداقل بیست درصد اعضای نظام مهندسی استان تشکیل آن‌را از هیأت مدیره خواستار می‌شوند.

تبصره ۱- در مواردی که اشخاص و مراجع مذکور در بند (ب) درخواست تشکیل مجمع عمومی به طور فوق‌العاده را نمایند، هیأت مدیره مکلف است به فاصله حداکثر ۴۵ روز نسبت به تشکیل جلسه مجمع عمومی اقدام نماید. در صورت استنکاف هیأت مدیره از تشکیل جلسه مجمع عمومی در مدت مذکور بازرس (بازرسان) مکلفند با اطلاع وزارت مسکن و شهرسازی اقدامات لازم به منظور تشکیل جلسه مجمع عمومی به عمل آورند.

تبصره ۲ - هیأت مدیره ملزم به دعوت از نماینده وزیر مسکن و شهرسازی جهت شرکت در جلسات مجمع عمومی است و جلسات یاد شده با رعایت سایر شرایط، مشروط به انجام دعوت مذکور رسمیت خواهد یافت.

تبصره ۳ - نمایندگان اشخاص حقوقی عضو «نظام مهندسی استان» می‌توانند به عنوان ناظر در جلسات مجمع عمومی حضور یابند.

ماده ۵۴: دعوت به تشکیل جلسات مجمع عمومی باید حداقل ۲۰ روز قبل از تشکیل جلسه از طریق دو نوبت آگهی در روزنامه کثیرالانتشار و در صورت لزوم از طریق دعوتنامه و یا به وسیله رسانه‌های گروهی و جمعی دیگر به اطلاع اعضا برسد. در آگهی و یا دعوتنامه و یا اطلاعیه‌های مزبور باید روز و ساعت و محل تشکیل و دستور جلسه قید شود.

ماده ۵۵: (اصلاحی ۱۳۸۱/۴/۳۰):

جلسات مجمع عمومی با حضور حداقل نصف به اضافه یک نفر کلیه اعضا رسمیت می‌یابد و تصمیمات آن با رأی موافق نصف به اضافه یک عده حاضر در جلسه معتبر می‌باشد، در صورت عدم حصول اکثریت لازم برای رسمیت

یافتن جلسه در نوبت اول، جلسه دوم به فاصله حداکثر ۲۰ روز پس از آن مجدداً تشکیل و با حضور هر تعداد شرکت کننده رسمیت خواهد یافت و تصمیمات آن با رأی مثبت نصف به اضافه یک عده حاضر در جلسه معتبر خواهد بود.

تبصره - در مجامع عمومی که دستور کار جلسه، انتخاب اعضای هیأت مدیره می‌باشد، اجتماع در محل واحد و احراز حدنصاب فوق‌الذکر ضروری نیست و انتخابات از طریق مراجعه مستقیم اعضای مجمع عمومی به صندوق‌های رأی‌گیری با رأی مخفی و با رعایت مواد آتی انجام می‌شود، و در این مورد هر عضو فقط حق یک رأی داشته و مجاز به دادن رأی به نمایندگی غیر نمی‌باشد.

ماده ۵۶: (اصلاحی ۱۳۸۱/۴/۳۰):

مجمع عمومی توسط هیأت رئیسه موقت مرکب از مسن‌ترین عضو به عنوان رئیس سنی و جوان‌ترین عضو به عنوان منشی و دو ناظر که با رأی اعضای حاضر انتخاب می‌شوند، تشکیل می‌گردد. هیأت رئیسه اصلی مجمع عمومی استان از بین اعضای داوطلب و با رأی اعضای حاضر در مجمع عمومی، با اکثریت نسبی انتخاب خواهند شد. هیأت رئیسه اصلی مجمع عمومی مرکب از رئیس و یک منشی و دو ناظر خواهد بود.

از مذاکرات و تصمیمات مجمع عمومی صورت جلسه‌ای در سه نسخه توسط منشی تدوین و پس از امضای هیأت رئیسه مجمع عمومی، به رؤیت و امضای بازرس (بازرسان) سازمان استان می‌رسد و نسخ آن به ترتیب به دبیرخانه نظام مهندسی استان، سازمان مسکن و شهرسازی استان و دفتر شورای مرکزی ارسال می‌شود.

ماده ۵۷: وظایف و اختیارات مجمع عمومی اعم از اینکه به طور عادی یا فوق‌العاده تشکیل شده باشد به شرح زیر است:

الف - انتخاب اعضای هیأت مدیره

ب - انتخاب بازرس یا بازرسان اصلی و علی‌البدل.

پ - شنیدن گزارش عملکرد سالانه هیأت مدیره و اعلام نظر نسبت به آن.

ت - بررسی و تصویب ترازنامه سالانه «نظام مهندسی استان» و بودجه پیشنهادی هیأت مدیره.

ث - تعیین و تصویب ورودیه و حق عضویت سالانه اعضا و سایر منابع درآمد برای «نظام مهندسی استان» بر اساس پیشنهاد هیأت مدیره.

ج - اتخاذ تصمیم در مورد پرداخت حق‌الزحمه اعضای هیأت مدیره، بازرسان و اعضای شورای انتظامی استان.

چ - تعیین روزنامه کثیرالانتشار برای اطلاعیه‌های «نظام مهندسی استان»

ح - شنیدن گزارش فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فرهنگی و تصویب پیشنهادات مربوط به آن.

خ - تقدیر و تشویق و اعطای جوایز به فعالیت‌های ارزنده انجام شده در سطح استان توسط اعضا و مؤسسات و نظایر آن.

د - بررسی و نظر خواهی در مورد موضوعات حرفه‌ای و مهندسی.

ذ - تعیین حداکثر دفعاتی که نیاز به تشکیل مجمع عمومی عادی بطور فوق‌العاده در طول هر سال خواهد بود در اولین جلسه مجمع عمومی عادی سالانه.

ر - بررسی و اتخاذ تصمیم نسبت به سایر اموری که طبق قوانین و آئین‌نامه‌های مربوط به عهده «نظام مهندسی استان» و در صلاحیت مجمع عمومی می‌باشد.

ب: هیأت مدیره

ماده ۵۸: هر یک از «نظام مهندسی استان»ها دارای هیأت مدیره‌ای خواهد بود که از بین اعضای داوطلب در «رشته‌های اصلی» برای یک دوره سه ساله انتخاب خواهد شد و انتخاب مجدد اعضای هیأت مدیره بلامانع است.

ماده ۵۹: داوطلبان عضویت در هیأت مدیره، «نظام مهندسی استان»ها علاوه بر دارا بودن شرایط مندرج در ماده ۱۱ «قانون» باید دارای «پروانه اشتغال» پایه ۲ مهندسی یا بالاتر باشند و از ۵ سال قبل از تاریخ اعلام داوطلبی فاقد محکومیت انتظامی از درجه ۳ یا بالاتر باشند.

ماده ۶۰: تعداد اعضای اصلی هیأت مدیره متناسب با تعداد اعضای «نظام مهندسی استان» می‌باشد که به شرح زیر تعیین می‌شود:

از ۵۰ تا ۳۰۰ عضو تعداد اعضای اصلی هیأت مدیره ۵ تا ۷ نفر

از ۳۰۱ تا ۱۰۰۰ عضو تعداد اعضای اصلی هیأت مدیره ۹ نفر

از ۱۰۰۱ تا ۲۵۰۰ عضو تعداد اعضای اصلی هیأت مدیره ۱۳ نفر

از ۲۵۰۱ تا ۵۰۰۰ عضو تعداد اعضای اصلی هیأت مدیره ۱۷ نفر

از ۵۰۰۱ تا ۱۰۰۰۰ عضو تعداد اعضای اصلی هیأت مدیره ۲۱ نفر

از ۱۰۰۰۱ و بیشتر تعداد اعضای اصلی هیأت مدیره ۲۵ نفر

هیأت مدیره در هر یک از «رشته‌های اصلی» یک عضو علی‌البدل خواهد داشت.

ماده ۶۱: تعداد اعضای اصلی هیأت مدیره متناسب با تعداد اعضای «نظام مهندسی استان» به تفکیک «رشته‌های اصلی» به شرح جدول موضوع این ماده خواهد بود.

تبصره ۱- در تمامی موارد اعضای هر یک از «رشته‌های اصلی» یا مجموع اعضای هر گروه باید حداقل مشتمل بر ۷ نفر باشد تا حسب مورد، نماینده آن رشته یا گروه بتواند یک عضو اصلی در هیأت مدیره داشته باشد.

تبصره ۲- در صورتیکه در ستون اول از هر یک از «رشته‌های اصلی» داوطلب واجد شرایط وجود نداشته باشد، حداقل اعضای هیأت مدیره ۵ عضو خواهد بود.

تبصره ۳- چنانچه در گروهی به تعداد کافی از رشته‌ای داوطلب واجد شرایط وجود نداشته باشد از سایر رشته‌های آن گروه به تعداد موردنیاز از حائزین بالاترین آراء انتخاب خواهند شد و اگر در هیچ یک از رشته‌های یک گروه داوطلب واجد شرایط و حدنصاب لازم وجود نداشته باشد، جهت تأمین باقیمانده اعضای هیأت مدیره از رشته‌ها و گروه‌های دیگر بدون توجه به رشته و به ترتیب حائزین اکثریت آراء انتخاب خواهند شد.

جدول تعداد اعضای هیأت مدیره در هر یک از «رشته‌های اصلی»

تعداد اعضای		۱		۲		۳		۴		۵		۶	
«نظام مهندسی استان»		تا ۵۰ نفر		تا ۳۰۱ نفر		تا ۱۰۰۱ نفر		تا ۲۵۰۱ نفر		تا ۵۰۰۱ نفر		۱۰۰۰۱ به بالا	
تعداد اعضای هیأت مدیره رشته‌ها		۵ تا ۷ عضو		۹ عضو		۱۳ عضو		۱۷ عضو		۲۱ عضو		۲۵ عضو	
حداقل عضو	اعضای گروه	حداقل عضو	اعضای گروه	حداقل عضو	اعضای گروه	حداقل عضو	اعضای گروه	حداقل عضو	اعضای گروه	حداقل عضو	اعضای گروه	حداقل عضو	اعضای گروه
۱	عمران	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
	نقشه‌برداری	۱	۳	۱	۴	۱	۶	۱	۸	۱	۱۰	۱	۱۲
	ترافیک	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۲	برق	۱	۲	۱	۲	۱	۳	۱	۴	۱	۵	۱	۶
	تأسیسات	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱
۳	معماری	۱	۲	۱	۳	۱	۴	۱	۵	۱	۶	۱	۷
	معماری و شهرسازی	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱	۱

ماده ۶۲: برای انجام انتخابات هیأت مدیره، هیأت اجرایی انتخابات مرکب از ۳ تا ۷ عضو «نظام مهندسی استان» با حداقل ده سال سابقه کار انتخاب خواهند شد. تعداد اعضای هیأت اجرایی انتخابات برای استانهایی که تا ۳۰۰ عضو دارند ۳ نفر و تا ۲۵۰۰ عضو ۵ تا ۷ نفر و بیش از آن ۷ نفر خواهد بود. هیأت مذکور با نظارت وزارت مسکن و شهرسازی به عنوان «دستگاه نظارت» وظیفه برگزاری انتخابات را برعهده خواهد داشت.

به منظور تعیین اعضای هیأت اجرایی انتخابات، سازمان مسکن و شهرسازی استان، به تعداد ۲ برابر موردنیاز از اعضای «نظام مهندسی استان» را انتخاب می‌نماید و آنها از بین خود نصف اعضا را با اکثریت آراء به عنوان هیأت اجرایی انتخابات تعیین و به سازمان مسکن و شهرسازی استان اعلام می‌نمایند. هیأت اجرایی انتخابات باید چهار ماه قبل از اتمام هر دوره هیأت مدیره انتخاب و تشکیل شود.

تبصره - وزارت مسکن و شهرسازی می‌تواند در اولین دوره انتخابات، هیأت اجرایی انتخابات را رأساً از بین اعضای «نظام مهندسی استان» انتخاب نماید.

ماده ۶۳: اعضای هیأت اجرایی انتخابات در اولین جلسه، از بین خود یک رئیس، یک نایب رئیس و یک منشی انتخاب خواهند کرد و جلسات آن با حضور دو سوم اعضا رسمیت یافته و تصمیمات آن با اکثریت آرای معتبر خواهد بود. نماینده «دستگاه نظارت» نیز مجاز به شرکت در جلسات هیأت اجرایی انتخابات است.

تبصره - اعضای هیأت اجرایی انتخابات نمی‌توانند نامزد عضویت در هیأت مدیره باشند.

ماده ۶۴: هیأت اجرایی انتخابات پس از تشکیل، موظف است ظرف یک هفته اقدامات زیر را انجام و به روش‌های مقتضی آگهی و اعلام نماید:

الف - اعلام شرایط عضویت در هیأت مدیره.

ب - تعیین مهلت قبول تقاضای نامزدی عضویت در هیأت مدیره که مدت آن نباید کمتر از ۱۵ روز از تاریخ انتشار آگهی مربوط باشد.

پ - اعلام نشانی و شماره تلفن تماس محل استقرار هیأت اجرایی انتخابات و همچنین نشانی محل‌های ثبت نام داوطلبین.

ت - درج مدارکی که داوطلبان همراه تقاضای خود باید ارسال نمایند.

ث - تعیین روز و ساعت و محل یا محل‌هایی برگزاری انتخابات که باید در یک روز انجام شود، پس از تأیید «دستگاه نظارت».

ج - اعلام تعداد اعضای هیأت مدیره در هر رشته و گروه بر اساس جدول ماده ۶۱ این آئین‌نامه.

چ - اعلام سایر مواردی که برای داوطلبان و شرکت‌کنندگان در انتخابات ضروری بنظر می‌رسد.

ح - ارسال آگهی‌های منتشر شده به آدرس کلیه اعضای «نظام مهندسی استان» در صورت لزوم.

ماده ۶۵: داوطلبان عضویت در هیأت مدیره می‌توانند ظرف مهلتی که توسط هیأت اجرایی انتخابات تعیین شده است، داوطلبی خود را بطور کتبی همراه با فتوکپی «پروانه اشتغال» و سایر مدارک لازم به هیأت اجرایی انتخابات یا یکی از محل‌های ثبت نام تسلیم و رسید دریافت دارند.

ماده ۶۶: هیأت اجرایی انتخابات موظف است حداکثر ظرف یک هفته از پایان مهلت ثبت نام جهت احراز شرایط داوطلبان از مراجع ذیربط استعلام و رونوشت آن را برای «دستگاه نظارت» ارسال و ظرف یکماه از تاریخ مذکور

اعم از اینکه پاسخ استعلام‌ها واصل شده یا نشده باشد با اکثریت آراء نسبت به صلاحیت نامزدها اتخاذ تصمیم و نتیجه را به «دستگاه نظارت» و متقاضی اعلام نماید.

افرادی که صلاحیت آنها رد شده است می‌توانند ظرف ۳ روز از تاریخ وصول نظریه شکایت خود را بطور کتبی به «دستگاه نظارت» تسلیم و رسید دریافت دارند. «دستگاه نظارت» موظف است ظرف یک هفته به شکایات واصل شده رسیدگی و نظر قطعی خود را در مورد صلاحیت شاکیان و سایر داوطلبان به هیأت اجرایی انتخابات اعلام دارد.

پس از تأیید فهرست نهایی نامزدها به وسیله «دستگاه نظارت»، هیأت اجرایی انتخابات فهرست مذکور را به تعداد کافی تکثیر و توزیع نموده، حداقل دو هفته قبل از روز اخذ رأی آن را در روزنامه محلی یا روزنامه کثیرالانتشار آگهی یا در صورت لزوم به وسایل مقتضی به اطلاع اعضا می‌رساند.

تبصره - فهرست اسامی داوطلبان شامل، نام و نام خانوادگی، با ذکر رشته تحصیلی، نام دانشکده، سال دریافت مدرک، نوع مدرک، رشته تحصیلی به صورت الفبایی و به تفکیک رشته باید تنظیم شود و در روز رأی‌گیری در محل‌های مناسب در معرض دید رأی دهندگان قرار داده شود.

ماده ۶۷: در صورتیکه هیأت اجرایی انتخابات با توجه به امکانات، وسعت استان، تعداد اعضا، پراکندگی شهرهای استان و سایر عوامل، محل‌های متعددی جهت برگزاری انتخابات تعیین نماید، باید برای هریک از محل‌های مذکور هیأت اجرایی انتخابات فرعی مرکب از سه عضو «نظام مهندسی استان» که واجد شرایط انتخاب شدن در هیأت اجرایی انتخابات باشند تعیین کند، ولی به هر حال مسئولیت حسن انجام انتخابات با هیأت اجرایی انتخابات می‌باشد. «دستگاه نظارت» نیز برای هر محل یک ناظر خواهد داشت.

ماده ۶۸: هر یک از اعضای «نظام مهندسی استان» می‌تواند با ارائه کارت عضویت همان استان به تشخیص خود به تمام یا بعضی از داوطلبان در هر یک از «رشته‌های اصلی» و حداکثر به تعداد اعضای اصلی هیأت مدیره «نظام مهندسی استان» رأی دهد و در صورتیکه بیش از آن در ورقه رأی خود نوشته باشد، اسامی اضافی از آخر حذف خواهد شد.

تبصره - در صورتیکه رأی دهنده اسامی افرادی غیر از داوطلبان اعلام شده را بنویسد فقط آن اسامی حذف می شود.

ماده ۶۹: پس از خاتمه رأی گیری، هیأت اجرایی انتخابات موظف است زیر نظر «دستگاه نظارت» اقدام به شمارش آرا نماید. در هر یک از «رشته های اصلی» از بین کسانی که دارای رأی بیشتر باشد به ترتیب اولویت، اعضای اصلی و علی البدل در آن رشته تعیین می شود و نتایج رأی گیری صورتجلسه شده و توسط اعضای هیأت اجرایی انتخابات و نمایندگان «دستگاه نظارت» امضا و اعلام می شود.

ماده ۷۰: مدت قبول شکایات مربوط به انتخابات تا ۵ روز بعد از روز اخذ رأی خواهد بود و مدت رسیدگی به آنها یک هفته پس از انقضای مدت مذکور می باشد. مرجع رسیدگی به این شکایات هیأت اجرایی انتخابات به اتفاق نماینده «دستگاه نظارت» است.

به شکایات بدون نام و مشخصات و نشانی شاکی ترتیب اثر داده نخواهد شد. پس از انجام رسیدگی، در صورت تأیید انتخابات، نتایج قطعی اعلام و کلیه اوراق و دفاتر و مدارک مربوط به دبیرخانه «نظام مهندسی استان» تحویل می شود و در صورت ابطال انتخابات، هیأت اجرایی انتخابات حداکثر ظرف مدت یک ماه نسبت به شروع تشریفات انتخابات مجدد، اقدام خواهد نمود.

تأیید یا ابطال انتخابات منحصراً از اختیارات «دستگاه نظارت» است. پس از خاتمه انتخابات و تأیید آن، اعتبارنامه های اعضای هیأت مدیره به وسیله وزارت مسکن و شهرسازی امضاء و صادر می شود.

ماده ۷۱: (اصلاحی ۱۳۸۱/۴/۳۰):

هیأت مدیره ای که از اعضای اصلی تشکیل می شود در اولین جلسه خود هیأت رئیسه ای مرکب از یک رئیس و دو نایب رئیس و یک دبیر با تعداد آرای نصف به علاوه یک نفر اعضای اصلی هیأت مدیره برای مدت یک سال انتخاب می کند و تجدید انتخاب آنان در سالهای بعد بلامانع است. هیأت رئیسه از بین خود و یا از میان هیأت مدیره یک نفر را با تأیید هیأت مدیره به عنوان خزانه دار انتخاب می کند. رئیس هیأت مدیره "رئیس سازمان نظام مهندسی استان" می باشد.

تبصره- چنانچه آراء مأخوذه در مورد هریک از اعضای هیأت رئیسه مساوی باشد و هیأت مدیره نتواند حداکثر ظرف مدت ۱۵ روز نسب به انتخاب عضوی که در مورد آن توافق حاصل نگردیده اقدام نماید و نیز اگر هیأت مدیره نتواند پس از انقضای مدت یکساله عضویت و یا در صورت فوت یا حجر یا تعلیق یا لغو عضویت هریک از اعضای هیأت رئیسه نسبت به انتخاب جایگزین، ظرف مدت مذکور اقدام کند هیأت مدیره مکلف است موضوع را بلافاصله به شورای مرکزی منعکس نماید و شورای مزبور مکلف است عضو یا اعضای جایگزین را از بین اعضای هیأت مدیره به طور موقت تا زمان حصول توافق برای انتخاب اعضای مزبور توسط هیأت مدیره تعیین و معرفی نماید.

ماده ۷۲: جلسات هیأت مدیره حداقل ماهی دوبار تشکیل و با حضور دو سوم اعضای اصلی رسمیت می یابد. اعضای علی البدل می توانند بدون داشتن حق رأی در کلیه جلسات هیأت مدیره شرکت نمایند. تصمیمات و مصوبات هیأت مدیره با رعایت نصاب اکثریت نصف به اضافه یک به نسبت تعداد کل اعضای اصلی معتبر بوده و توسط دبیر در دفتر مخصوصی ثبت و به امضای اعضای حاضر در جلسه می رسد. اسامی غایبین ذیل آن ذکر می شود.

تبصره ۱- چنانچه هر یک از اعضای اصلی هیأت مدیره چهار جلسه پیاپی یا هشت جلسه متناوب در مدت شش ماه متوالی بدون عذر موجه غیبت نمایند مستعفی شناخته شده و عضو علی البدل به جای او در جلسات هیأت مدیره به عنوان عضو اصلی شرکت خواهد کرد و مراتب نیز به عضو مستعفی بطور کتبی اعلام می شود.

تبصره ۲- در صورت فوت، استعفا، حجر یا سلب صلاحیت قانونی هر یک از اعضای هیأت مدیره، از عضو علی البدل به عنوان عضو اصلی جهت شرکت در جلسات هیأت مدیره دعوت خواهد شد.

ماده ۷۳: (اصلاحی ۱۳۸۱/۴/۳۰) - اضافه شدن تبصره به این ماده

اختیارات و وظایف هیأت مدیره به شرح زیر تعیین می شود:

۱- برنامه ریزی در جهت تقویت و توسعه فرهنگ و ارزش های اسلامی در معماری و شهرسازی.

۲- برنامه ریزی به منظور رشد و اعتلای حرفه های «مهندسی ساختمان» و مشاغل مرتبط با آن و جلب مشارکت اعضا در جهت توسعه فعالیت های حرفه ای و مهندسی.

۳- ارتقاء دانش فنی و کیفیت کار شاغلان در بخش‌های «مهندسی ساختمان» از طریق ایجاد پایگاه‌های علمی، فنی، آموزشی و نظایر آن.

۴- همکاری با مراجع مسئول در امر کنترل ساختمان از قبیل اجرای دقیق و صحیح مقررات ملی ساختمان و ضوابط طرح‌های جامع و تفصیلی و هادی شهرها توسط اعضای «نظام مهندسی استان» حسب درخواست.

۵- نظارت بر حسن اجرای انجام خدمات مهندسی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی در طرح‌ها و فعالیت‌های غیردولتی در حوزه استان و تعقیب متخلفان از طریق مراجع قانونی ذیصلاح.

۶- مشارکت در امر ارزشیابی و تعیین صلاحیت و ظرفیت اشتغال به کار شاغلان در امور فنی مربوط به فعالیت‌های حوزه‌های مضمون «قانون».

۷- دفاع از حقوق اجتماعی و حیثیت حرفه‌ای اعضا و تشویق و حمایت از فعالیت‌های با ارزش و برگزاری مسابقات حرفه‌ای و تخصصی و معرفی طرح‌های ارزشمند.

۸- تنظیم روابط بین صاحبان حرفه‌ای «مهندس ساختمان» و کارفرمایان و کمک به مراجع مسئول در بخش «مهندسی ساختمان» در زمینه ارجاع مناسب کارها به صاحبان صلاحیت و جلوگیری از مداخله اشخاص فاقد صلاحیت در امور فنی.

۹- کمک به ترویج اصول صحیح «مهندسی ساختمان» و همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی در زمینه تدوین، اجرا و کنترل مقررات ملی ساختمان و استانداردها و معیارها.

۱۰- کمک به ارتقاء کیفیت طرح‌های ساختمانی، عمرانی و شهرسازی در محدوده استان و ارائه گزارش بر حسب درخواست، شرکت در کمیسیون‌ها و شوراهای تصمیم‌گیری در مورد اینگونه طرح‌ها و همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی و شهرداری‌ها در زمینه کنترل ساختمان و اجرای طرح‌های یاد شده با استفاده از خدمات اعضای «نظام مهندسی استان».

۱۱- ارائه خدمات کارشناسی فنی به مراجع قضایی و قبول داور در اختلافاتی که دارای ماهیت فنی است.

۱۲- همکاری با مراجع استان در هنگام بروز سوانح و بلایای طبیعی.

۱۳- تهیه و تنظیم و تصویب برنامه و بودجه و ترازنامه سالانه «نظام مهندسی استان» و ارائه آن به مجمع عمومی جهت تصویب.

۱۴- معرفی نماینده هیأت مدیره جهت عضویت در کمیسیون‌های حل اختلاف مالیاتی به منظور رسیدگی و تشخیص مالیات فنی و مهندسی اعضاء «نظام مهندسی استان».

۱۵- تهیه و تنظیم مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی در استان و پیشنهاد آن به وزارت مسکن و شهرسازی جهت تصویب و ابلاغ.

۱۶- پیشنهاد اسامی بازرسان به میزان دو برابر تعداد آنها از بین اعضاء «نظام مهندسی استان» به مجمع عمومی برای انتخاب بازرسان اصلی و علی‌البدل.

۱۷- انتخاب و معرفی حسب مورد دو تا چهار عضو شورای انتظامی استان به «شورای مرکزی» جهت صدور حکم عضویت در شورای انتظامی استان موضوع ماده ۱۷ «قانون» و فراهم کردن موجبات و وسایل تشکیل شورای انتظامی استان.

۱۸- تهیه و تصویب نظام‌نامه اداری، تشکیلاتی، مالی و داخلی «نظام مهندسی استان».

۱۹- تنظیم امور اداری و مالی «نظام مهندسی استان» طبق مقررات و نظام‌نامه‌های مربوط.

۲۰- تعیین میزان ورودیه و حق عضویت سالانه اعضا و ارائه آن به مجمع عمومی جهت تصویب.

۲۱- ارسال شکایات واصل شده به شورای انتظامی استان.

۲۲- استخدام و عزل و نصب کارکنان «نظام مهندسی استان» و تعیین شغل و حقوق و دستمزد و پاداش آنها.

۲۳- افتتاح حساب بانکی، به نام «نظام مهندسی استان» نزد بانک‌ها و برداشت از این حساب‌ها جهت انجام امور «نظام مهندسی استان» و پرداخت هزینه‌ها.

۲۴- تعیین امضاء یا امضاهای مجاز به منظور برداشت از حساب‌های بانکی، امضای قراردادها، اسناد و اوراق تعهدآور، اقامه دعوی و صلح و سازش.

۲۵- تعیین فهرست کارشناسان خبره و واحد شرایط به تفکیک «رشته‌های اصلی» از بین اعضای «نظام مهندسی استان» با رعایت ضوابط و دستورالعمل وزارت مسکن و شهرسازی جهت معرفی به مراجع قضایی یا شوراهای انتظامی یا سایر مراجع متقاضی.

۲۶- اعلام نظر کتبی به مراجع قضایی یا معرفی کارشناس یا هیأت کارشناسی خبره واجد شرایط به محاکم قضایی ظرف مهلت‌های تعیین شده، موضوع ماده ۱۷ «قانون». ۲۷- همکاری در برگزاری آزمون‌های موضوع «قانون» و آئین‌نامه اجرایی آن.

۲۸- تشکیل کمیته نظام پیشنهادات در «نظام مهندسی استان» و تعیین وظایف و نحوه هماهنگی با سایر استانها موضوع ماده ۸۶ این آئین‌نامه.

۲۹- تشکیل هیأت مشورتی «نظام مهندسی استان» و تعیین وظایف و نحوه همکاری.

۳۰- تأسیس دفاتر نمایندگی و تهیه و تصویب نظام‌نامه مربوط شامل نحوه تشکیل، چگونگی فعالیت و تعیین حدود وظایف و اختیارات آنها.

۳۱- تهیه نظام‌نامه مربوط به کمیسیون‌های تخصصی شامل نحوه تشکیل شرح وظایف و حدود اختیارات و نحوه ترکیب آنها.

۳۲- ایجاد تسهیلات لازم جهت انجام کارآموزی فارغ‌التحصیلان «رشته‌های اصلی» و «رشته‌های مرتبط» و در «مهندسی ساختمان»

۳۳- تشکیل دفاتر مشاوره و راهنمایی به منظور کسب اطلاعات لازم و ارائه آن به عموم به منظور اطلاع‌رسانی به مراجعین و اعضای سازمان و ارجاع امور به اعضای حقیقی و حقوقی «نظام مهندسی استان» و مراجع ذیربط در مورد نیاز، نظیر حل و فصل موضوعات، رفع اختلاف، خدمات مشاوره فنی و مهندسی.

۳۴- انتشار خبرنامه و نشریات تخصصی و تهیه و توزیع نشریات حرفه‌ای، نرم‌افزارهای غیره.

۳۵- تشکیل نمایشگاه‌های تخصصی، فنی، تولیدی، و ایجاد تسهیلات لازم برای شرکت اعضا در نمایشگاه‌های داخلی و خارجی.

۳۶- پیشنهاد تغییرات خاص متناسب با شرایط ویژه استان در مقررات ملی ساختمان بر اساس ماده ۳۳ «قانون».

۳۷- مشورت با گروه‌های تخصصی و کسب نظر از آنها در امور مرتبط با رشته مربوط. ۳۸- هر نوع وظیفه دیگری که به موجب «قانون» و آئین‌نامه اجرایی و سایر مقررات مربوط و یا عرفاً ضروری است و به عهده هیأت مدیره می‌باشد.

تبصره- در مواردی که مجمع عمومی پس از استماع گزارش بازرس (بازرسان) عملکرد یا ترازنامه سالیانه هیأت مدیره را تأیید و تصویب نکند، موارد اشکال و ابهام را دقیقاً مشخص و به انضمام ترازنامه جهت انجام اصلاحات لازم به هیأت مدیره اعاده می‌نماید. هیأت مدیره مکلف است ظرف یک ماه مراتب را مورد رسیدگی قرار داده و پس از انجام اصلاحات لازم و تأیید بازرس یا بازرسان ترازنامه را جهت تصویب به مجمع عمومی تسلیم نماید. چنانچه مجدداً ترازنامه به تصویب عمومی نرسد هیأت مدیره بلافاصله مراتب را به شورای مرکزی منعکس می‌نماید، و نظر نهایی شورای مرکزی برای هیأت مدیره لازم‌الاجرا خواهد بود.

ماده ۷۴: کلیه مکاتبات «نظام مهندسی استان» با امضای رئیس هیأت مدیره و در غیاب او به ترتیب با امضای نایب رئیس اول یا دوم انجام می‌شود، مگر آنکه در موارد معینی، هیأت مدیره نحوه خاصی تعیین کرده باشد.

ماده ۷۵: نمایندگی «نظام مهندسی استان» با هیأت مدیره است، که بطور کلی و یا موردی نماینده یا نمایندگان خود را با حق انتخاب وکیل با حق توکیل غیر یا بدون آن و با تعیین حدود اختیارات و صلاحیت تعیین خواهد کرد.

ماده ۷۶: هیأت مدیره می‌تواند در جهت اجرای تصمیمات و وظایف محوله تمام یا قسمتی از اختیارات خود را در موارد معین و یا برای مدت محدود و معین به هر یک یا چند نفر از اعضای هیأت مدیره تفویض نماید. همچنین هیأت مدیره می‌تواند قسمتی از اختیارات و وظایف خود را به موجب نظام‌نامه‌های مربوط به دفاتر نمایندگی و کمیسیون‌های تخصصی مهندسان هر رشته در شهرستان‌های تابعه استان واگذار کند. این نظام‌نامه‌ها ممکن است در صورت قبول و تأیید شورای انتظامی استان نیز شامل دریافت شکایات انتظامی و رسیدگی مقدماتی نسبت به آنها بر اساس مفاد توافق‌نامه‌های منعقد شده و ارسال پرونده به شورای انتظامی استان جهت رسیدگی و صدور رأی باشد.

ماده ۷۷: گروه‌های تخصصی در هر یک از استانها و در هر یک از «رشته‌های اصلی» که تعداد آنها حداقل به (۷) نفر بالغ شود، تشکیل می‌شود. گروه‌های مذکور، امور تخصصی مرتبط با رشته خود را در جلسات گروه، طرح و

مورد بررسی و حل و فصل قرار می‌دهند و نظرات و پیشنهادات خود را برای «نظام مهندسی استان» ارسال می‌دارند. هیأت مدیره نیز قبل از تصمیم‌گیری در اموری که اختصاصاً مرتبط با یکی از «رشته‌های اصلی» است نظر گروه تخصصی مربوط را استعلام نموده، آن را در تصمیم‌گیری‌های خود مورد توجه قرار می‌دهد.

ماده ۷۸: هیأت مدیره «نظام مهندسی استان» موظف است ظرف ۳ ماه از تاریخ تشکیل «نظام مهندسی استان» نسبت به تشکیل گروه‌های تخصصی موجود در استان اقدام کند.

ماده ۷۹: هر یک از گروه‌های تخصصی دارای یک هیأت رئیسه متشکل از ۳ تا ۷ عضو خواهد بود که از بین اعضای هیأت مدیره «نظام مهندسی استان» در رشته مربوط و سایر اعضای همان رشته در «نظام مهندسی استان» برای مدت سه سال به شرح زیر تعیین و انتخاب می‌شوند و نمایندگی گروه تخصصی آن رشته را در امور مربوط به عهده خواهند داشت:

نحوه انتخاب و تعداد اعضای هیأت رئیسه گروه‌های تخصصی

تعداد اعضای «نظام مهندسی استان»	تعداد اعضای منتخب از بین هیأت مدیره «نظام مهندسی استان»	تعداد اعضای منتخب از بین اعضای همان رشته در «نظام مهندسی استان»	تعداد اعضای هیأت رئیسه هر گروه تخصصی
۵۰ تا ۱۰۰۰ عضو	۱ نفر	۲ نفر	۳ نفر
۱۰۰۱ تا ۵۰۰۰ عضو	۲ نفر	۳ نفر	۵ نفر
۵۰۰۱ به بالا	۳ نفر	۴ نفر	۷ نفر

تبصره ۱- انتخاب سایر اعضای هیأت مدیره «نظام مهندسی استان» در رشته مربوط به وسیله اعضای همان رشته در «نظام مهندسی استان» به عنوان عضو هیأت رئیسه گروه تخصصی نیز بلامانع است.

تبصره ۲- اگر در بین اعضای هیأت مدیره به تعداد کافی از متخصصین رشته‌ای موجود نباشد، به تعداد موردنیاز، از بین سایر اعضای همان رشته در «نظام مهندسی استان» انتخاب خواهند شد.

تبصره ۳- در برگزاری انتخابات هیأت رئیسه گروه‌های تخصصی، نماینده سازمان مسکن و شهرسازی استان به عنوان ناظر حضور خواهد داشت.

ماده ۸۰: به منظور دسترسی و مورد استفاده قرار دادن تجربه‌ها، روش‌های اسلامی و آداب سنتی، ملی و فرهنگی در طراحی، محاسبه، اجرا، بهره‌برداری، نگهداری و سایر فعالیت‌های مهندسی، کمیته‌ای تحت عنوان «کمیته نظام

پیشنهادات» در وزارت مسکن و شهرسازی و همچنین در هر یک از نهادهای «قانون» نظیر «شورای مرکزی»، «نظام مهندسی استان» و گروه‌های تخصصی موضوع ماده ۱۶ «قانون» تشکیل می‌گردد. نحوه گردش اطلاعات و چگونگی استفاده از آن به ترتیب زیر خواهد بود:

الف - گروه‌های تخصصی استان نظریات و پیشنهادات واصل شده را ضمن اعلام وصول کتبی به پیشنهاد دهندگان دسته‌بندی نموده، در پایان هر ماه گزارش آن را همراه اظهارنظر یا هر گونه پیشنهادی به «نظام مهندسی استان» ارسال می‌دارند.

ب - «نظام مهندسی استان» گزارش‌های واصل شده گروه‌های تخصصی استان و نظرات و پیشنهادات واصل شده از سایر اعضا را ضمن اعلام وصول به گروه‌های تخصصی و اعضا و همچنین درج در خبرنامه «نظام مهندسی استان» دسته‌بندی و طبقه‌بندی موضوعی نموده و مواردی را که در حدود اختیارات و صلاحیت «نظام مهندسی استان» است رسماً اقدام می‌نماید و در پایان هر فصل گزارش آن را همراه اظهارنظر یا هر گونه پیشنهادی به «شورای مرکزی» ارسال خواهد داشت.

پ - «شورای مرکزی» گزارش‌های واصل شده «نظام مهندسی استان»ها را ضمن اعلام وصول و همچنین درج در خبرنامه «شورای مرکزی» همراه گزارشی شامل:

- اظهارنظر و پیشنهادات «شورای مرکزی»

- دسته‌بندی و طبقه‌بندی موضوعی مطالب.

- تعیین اولویت‌های پیشنهاداتی که باید مورد عمل قرار گیرد.

- ضرورت تحقق و شرایط و ملزومات موردنیاز.

هر شش ماه یکبار به کمیته نظام پیشنهادات وزارت مسکن و شهرسازی ارسال خواهد داشت.

ت - کمیته نظام پیشنهادات وزارت مسکن و شهرسازی با توجه به پیشنهادات «شورای مرکزی» از محل بودجه موضوع ماده ۳۹ «قانون» که به این منظور تخصیص یافته، به پیشنهاداتی که مورد عمل قرار گرفته بر اساس دستورالعمل مصوب وزیر مسکن و شهرسازی در هر سال جایزه‌ای تحت عنوان «جایزه پیشنهاد» به پیشنهاد دهندگان اعطا می‌نماید.

ج: «بازرسان»

ماده ۸۱: هر «نظام مهندسی استان» که تا ۱۰۰۰ عضو داشته باشد یک بازرس اصلی و یک بازرس علی‌البدل و از ۱۰۰۱ عضو تا ۵۰۰۰ عضو ۲ بازرس اصلی و یک بازرس علی‌البدل و از ۵۰۰۱ عضو و بیشتر ۳ بازرس اصلی و یک بازرس علی‌البدل خواهد داشت. بازرسان نباید عضو هیأت مدیره یا شورای انتظامی استان باشند و حداقل باید ۱۰ سال سابقه کار داشته متعهد و خوشنام باشند.

به منظور انتخاب بازرسان، هیأت مدیره اسامی دو برابر تعداد بازرسان اصلی و علی‌البدل واجد شرایط را از بین اعضای «نظام مهندسی استان» انتخاب و به اولین جلسه مجمع عمومی که بعد از انتخاب هیأت مدیره تشکیل

می شود پیشنهاد می نماید. حایزین اکثریت آرا به ترتیب نفرات اول به عنوان بازرس یا بازرسان اصلی و نفر بعدی به عنوان بازرس علی البدل برای مدت ۲ سال انتخاب می شوند.

ماده ۸۲: وظایف و اختیارات بازرس (بازرسان) به شرح زیر تعیین می شود:

الف - اظهارنظر درباره صحت و درستی صورت داریها و صورت حساب دوره عملکرد و ترازنامه ای که هیأت مدیره برای ارائه به مجمع عمومی تهیه نموده است و تهیه گزارش و تسلیم آن به هیأت مدیره حداقل ۱۵ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی.

ب - اظهار نظر درباره صحت مطالب و گزارشها و اطلاعاتی که هیأت مدیره برای ارائه به مجمع عمومی تنظیم نموده است.

پ - بازرسان باید اطمینان حاصل نمایند اقدامات و عملکرد هیأت مدیره در حدود «قانون» و آئین نامه های اجرایی آن بوده و حقوق اعضا در حدودی که «قانون» و آئین نامه های آن تعیین کرده به طور یکسان رعایت شده باشد و در صورتیکه هیأت مدیره تخلف یا تخطی از «قانون» و آئین نامه داشته و یا اطلاعاتی بر خلاف حقیقت در اختیار مجمع عمومی قرار دهند بازرس یا بازرسان مکلفند که مجمع عمومی را از آن آگاه نمایند.

ت - بازرس یا بازرسان با اطلاع هیأت مدیره حق دارند، در هر موقع هر گونه رسیدگی و بازرسی لازم را انجام داده و اسناد و مدارک و اطلاعات مربوط به «نظام مهندسی استان» را از هیأت مدیره مطالعه کرده و مورد رسیدگی قرار دهند. این رسیدگی نباید به گونه ای باشد که موجب وقفه در عملیات جاری شود.

ث - بازرس یا بازرسان می توانند به مسئولیت خود در انجام وظایفی که بر عهده دارند از نظر کارشناسان استفاده کنند، مشروط بر اینکه آنها را از قبل بطور رسمی و کتبی به «نظام مهندسی استان» معرفی کرده باشند. این کارشناسان در موارد و حدودی که بازرس یا بازرسان تعیین می کنند مانند خود بازرس حق هر گونه تحقیق و رسیدگی را خواهند داشت.

د: شورای انتظامی استان

ماده ۸۳: هر یک از «نظام مهندسی استان»ها دارای یک شورای انتظامی استان خواهد بود. تعداد اعضای شورای انتظامی استان در استانهایی که تعداد اعضای «نظام مهندسی استان» تا ۱۰۰۰ نفر باشد از سه عضو و بیش از ۱۰۰۰ نفر از پنج عضو تشکیل می شود. یک عضو شورای انتظامی استان توسط رئیس دادگستری استان و بقیه از بین اعضای خوشنام «نظام مهندسی استان» توسط هیأت مدیره برای مدت سه سال انتخاب و به «شورای مرکزی» جهت صدور حکم عضویت در شورای انتظامی استان معرفی می شوند.

ماده ۸۴: شورای انتظامی استان در اولین جلسه از بین خود یک رئیس و یک نایب رئیس برای مدت یکسال انتخاب خواهد کرد و تجدید انتخاب آنها پس از انقضای هر دوره یکساله بلامانع خواهد بود.

جلسات شورای انتظامی استان با حضور دو سوم از اعضا رسمیت یافته و تصمیمات آن با اکثریت آرای حاضر در جلسه معتبر است.

ماده ۸۵: شورای انتظامی استان مرجع رسیدگی به شکایات و دعاوی اشخاص حقیقی و حقوقی در خصوص تخلفات حرفه‌ای، انضباطی و انتظامی مهندسان و کاردانه‌های فنی عضو «نظام مهندسی استان» و یا دارندگان «پروانه اشتغال» می‌باشد.

کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی، اعم از صاحب‌کار، زیان‌دیده از تخلف، دستگاه‌ها و سازمانهای دولتی و وابسته به دولت یا غیردولتی یا نهادهای انقلاب اسلامی، شهرداری‌ها و مؤسسات عمومی و بطور کلی هر شخصی که در مورد هر یک از اعضای «نظام مهندسی استان» یا دارنده «پروانه اشتغال» شکایتی در مورد تخلفات انضباطی، انتظامی و یا حرفه‌ای وی داشته باشد می‌تواند شکایت خود را بطور کتبی و با درج مشخصات و شرح تخلف مورد ادعا به انضمام اسناد و مدارک مربوط به دبیرخانه «نظام مهندسی استان» ارسال یا تحویل نماید.

تبصره ۱- رسیدگی به تخلفات اشخاصی که بر اساس قوانین قبلی دارای «پروانه اشتغال» هستند ولی هنوز عضویت «نظام مهندسی استان» را دارا نمی‌باشند، در صلاحیت شورای انتظامی استان است.

تبصره ۲- در صورتیکه مشتکی‌عنه عضو «نظام مهندسی استان» دیگری غیر از «نظام مهندسی استان» واصل‌کننده شکایت باشد، «نظام مهندسی استان» محل وقوع تخلف صالح برای رسیدگی به شکایت است.

تبصره ۳- به شکایات واصل شده که بدون امضا و نام و نشانی کامل شاکی باشد ترتیب اثر داده نخواهد شد.

تبصره ۴- هیأت مدیره می‌تواند در صورت اطلاع از وقوع تخلف، بدون دریافت شکایت، رأساً نیز به شورای انتظامی استان اعلام شکایت کند.

ماده ۸۶: دبیرخانه «نظام مهندسی استان» که دبیرخانه شورای انتظامی استان نیز محسوب می‌شود، کلیه شکایات واصل شده را در دفتر مخصوصی ثبت و پس از تشکیل پرونده و ضمیمه نمودن سوابق عضویت مشتکی‌عنه با رعایت نوبت، تعیین وقت نموده و به شورای انتظامی استان تسلیم می‌نماید. موارد خارج از نوبت به تشخیص رئیس شورای انتظامی استان تعیین خواهد شد.

تبصره - کلیه مکاتبات و تصمیمات و آراء شورای انتظامی استان با امضای رئیس یا نایب رئیس شورای انتظامی استان از طریق همین دبیرخانه انجام و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۸۷: شورای انتظامی استان ملزم است به شکایات واصل شده رسیدگی و در صورتیکه شکایت را وارد نداند و یا رسیدگی به موضوع را در صلاحیت خود تشخیص ندهد نظر به رد شکایت یا عدم صلاحیت داده و در غیر اینصورت حسب مورد از محل بازدید و یا از شاکی و مشتکی‌عنه و یا هر شخص دیگر که در ارتباط با موضوع شکایت است دعوت بعمل آورده و ضرورتاً پس از شنیدن اظهارات و دفاعیات آنها اتخاذ تصمیم کند. عدم حضور شاکی یا وکیل یا نماینده او در اولین جلسه رسیدگی در حکم انصراف از شکایت است لکن عدم حضور مشتکی‌عنه مانع رسیدگی و اخذ تصمیم نخواهد بود.

تبصره ۱- مشتکی‌عنه می‌تواند در صورت عدم امکان حضور، لایحه دفاعیه خود را قبل از جلسه رسیدگی به دبیرخانه شورای انتظامی استان تسلیم و یا یکنفر را به عنوان وکیل معرفی نماید.

تبصره ۲- شورای انتظامی استان در هر مورد که به مصلحت تشخیص دهد می‌تواند از نظرات مشورتی کارشناسان خبره «نظام مهندسی استان» موضوع بند ۲۵ ماده ۷۳ این آئین‌نامه و یا متخصصان واجد شرایط یا نظرات کمیسیون‌های تخصصی تشکیل شده در «نظام مهندسی استان» نیز استفاده کند و می‌تواند دریافت و ثبت شکایات و انجام امور مقدماتی از قبیل بازدید از محل، کسب نظر کارشناسی، تهیه گزارش و همچنین ارسال و ابلاغ اوراق و دعوت‌نامه‌ها و آرای صادر شده را به دفاتر نمایندگی در استان تفویض اختیار نماید.

ماده ۸۸: طرح و رسیدگی به شکایت در مراجع قضایی مانع از رسیدگی در شورای انتظامی استان و اعمال مجازات‌های انضباطی و حرفه‌ای مندرج در این آئین‌نامه نخواهد بود.

ماده ۸۹: شورای انتظامی استان مکلف است به شکایات و اعلانات وزارت مسکن و شهرسازی در مورد تخلفاتی که از اجرای مواد ۳۴ و ۳۵ و سایر مواد «قانون» و آئین‌نامه اجرایی آن روی داده، خارج از نوبت و حداکثر ظرف یکماه رسیدگی و اعلام رأی نماید.

ماده ۹۰: مجازات‌های انتظامی به قرار زیر است:

درجه ۱- اخطار کتبی با درج در پرونده عضویت در «نظام مهندس استان».

درجه ۲- توبیخ کتبی با درج در پرونده عضویت در «نظام مهندس استان».

درجه ۳- محرومیت موقت از استفاده از «پروانه اشتغال» به مدت سه ماه تا یکسال و ضبط «پروانه اشتغال» به مدت محرومیت.

درجه ۴- محرومیت موقت از استفاده از «پروانه اشتغال» به مدت یکسال تا سه سال و ضبط «پروانه اشتغال» به مدت محرومیت.

درجه ۵- محرومیت موقت از استفاده از «پروانه اشتغال» به مدت سه سال تا پنج‌سال و ضبط «پروانه اشتغال» به مدت محرومیت.

درجه ۶- محرومیت دائم از عضویت «نظام مهندسی استان»ها و ابطال «پروانه اشتغال»

تبصره - در صورت تکرار تخلف، اشخاصی که به سه مرتبه محرومیت موقت از استفاده از «پروانه اشتغال» محکوم شده باشند در صورتیکه برای دفعات بعدی مرتکب تخلفی شوند که باز هم مستلزم اعمال مجازات محرومیت موقت از درجه ۴ یا ۵ باشد به مجازات مربوط به اضافه یک برابر مجموع مدت محرومیت‌های قبلی از استفاده از «پروانه اشتغال» و ضبط آن و یا مجازات از نوع درجه ۶ محکوم خواهند شد.

ماده ۹۱: تخلفات انضباطی و حرفه‌ای عبارت از تخلف در اموری است که انجام آن ناشی از «پروانه اشتغال» موضوع «قانون» یا عضویت در «نظام مهندسی استان» باشد. تخلف انضباطی و حرفه‌ای و انطباق آنها با مجازاتهای انتظامی به شرح زیر است:

الف - عدم رعایت ضوابط شهرسازی و مقررات ملی ساختمان و همچنین ضوابط و معیارهای فنی مربوط به آن یا هر اقدام یا عملی که مخالف یا متناقض با مقررات مذکور یا سایر مقررات مربوط جاری کشور باشد، مجازات انتظامی از درجه یک تا درجه پنج.

ب - مسامحه و یا عدم توجه در انجام امور حرفه‌ای به نحوی که موجب اضرار یا تضییع حقوق صاحب کار شود، از درجه یک تا درجه چهار.

پ - مسامحه و یا عدم توجه در انجام امور حرفه‌ای به نحوی که موجب اضرار غیر و یا تضییع حقوق یا اموال عمومی شود، از درجه یک تا درجه پنج.

ت - خودداری از انجام اقدامات بازدارنده یا اصلاحی در مورد تخلفات هر یک از عوامل اجرایی کار از نظر مشخصات لوازم و مصالح و کیفیت انجام کار با توجه به مفاد قراردادهای مربوط و ضوابط و مقررات ساختمانی، از درجه یک تا درجه سه.

ث - صدور گواهی‌های خلاف واقع، از درجه یک تا درجه پنج.

ج - تأیید غیر واقعی میزان عملیات انجام شده جهت تنظیم صورت وضعیت یا مدرک مشابه دیگر، از درجه سه تا درجه پنج.

چ - امتناع از اظهار نظر کارشناسی پس از قبول انجام آن در مواردی که از طریق مراجع ذیصلاح قانونی نظر خواهی شده است، از درجه یک تا درجه سه.

ح - تعلل در تنظیم و تسلیم گزارش‌هایی که به موجب ضوابط و مقررات یا دستورات مراجع ذیصلاح قانونی موظف به تهیه و تسلیم آنها به مراجع ذیربط بوده است، از درجه یک تا درجه سه.

خ - عدم توجه به مفاد اطلاعیه‌ها و اختاریه‌های ابلاغ شده از سوی مراجع ذیصلاح و ذیربط، از درجه یک تا درجه پنج.

د- جعل در اوراق و اسناد و مدارک حرفه‌ای به شرط اثبات وقوع جعل در مراجع قضایی، از درجه سه تا درجه پنج.

ذ - اشتغال در حرف مهندسی موضوع «قانون» خارج از صلاحیت یا ظرفیت تعیین شده در «پروانه اشتغال»، از درجه یک تا درجه پنج.

ر- دریافت هر گونه وجهی خارج از ضوابط، از درجه دو تا درجه پنج.

ز- سوء استفاده از عضویت و یا موقعیت‌های شغلی و اداری «نظام مهندسی استان» به نفع خود یا غیر، از درجه دو تا درجه پنج.

ژ - عدم رعایت مقررات و ضوابط مصوب «نظام مهندسی استان»، از درجه یک تا درجه سه.

س - عدم رسیدگی به تخلفات در شورای انتظامی استان یا عدم اجرای رأی به وسیله «نظام مهندسی استان» بدون عذر و علت موجه بیش از سه ماه، به تشخیص «شورای مرکزی» در مورد اعضای شورای انتظامی استان یا اعضای «هیأت مدیره نظام مهندسی استان» از درجه دو تا درجه پنج.

ش - ارائه خدمات مهندسی طراحی، محاسبه، اجرا و نظارت توسط اشخاص حقیقی و حقوقی که مسئولیت بررسی و تأیید نقشه و یا امور مربوط به کنترل آن پروژه را در شهرداری‌ها و سازمان‌های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی بر عهده دارند از درجه یک تا درجه پنج.

ص - تأسیس هر گونه مؤسسه، دفتر یا محل کسب و پیشه برای انجام خدمات فنی بدون داشتن مدرک صلاحیت مربوط از درجه دو تا درجه پنج.

ض - استفاده از «پروانه اشتغال» در دوره محرومیت موقت از درجه دو تا درجه پنج.

ع - انجام هر عملی که به موجب آئین‌نامه‌های داخلی «نظام مهندسی استان» مربوط مخالف شئون حرفه‌ای بوده و موجب خدشه‌دار شدن حیثیت «نظام مهندسی استان» شود، از درجه یک تا درجه چهار.

ماده ۹۲: تشخیص اهمیت تخلف و انطباق آن با هر یک از مجازات‌های مقرر در بندهای ماده ۹۰ این آئین‌نامه به عهده شورای انتظامی استان است و تکرار تخلف از هر نوع که باشد مستوجب مجازات شدیدتر خواهد بود.

تبصره ۱- در صورتیکه متخلف در یک پرونده مرتکب دو یا چند تخلف شده باشد برای هر تخلف مجازات جداگانه تعیین می‌شود، لیکن فقط مجازاتی که شدیدتر است اعمال خواهد شد و چنانچه مجازات‌های مذکور همگی از یک درجه باشد در این صورت مجازات مناسب با توجه به تعداد تخلفات تعیین می‌شود.

تبصره ۲- در صورت تکرار تخلف، مجازات مناسب، با رعایت تبصره ماده ۹۰ این آئین‌نامه تعیین می‌شود.

ماده ۹۳: آراء شورای انتظامی استان باید مستند و مستدل و صریح بوده و در ذیل برگ رأی، نحوه اعتراض و مهلت آن بطور دقیق قید شود.

آراء شورای انتظامی استان اعم از اینکه مبنی بر عدم وقوع تخلف و یا تعیین مجازات باشد ظرف مدت یکماه از تاریخ ابلاغ قابل تجدید نظر است.

ماده ۹۴: مرجع تجدید نظر از تصمیمات و آراء شورای انتظامی استان‌ها، «شورای انتظامی نظام مهندسی» است.

تبصره - آراء بدوی که توسط شورای انتظامی استان در اجرای قانون آزمایشی «نظام مهندسی ساختمان» مصوب ۱۳۷۱ صادر شده به قوت خود باقی و ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ و در صورتیکه قبلاً ابلاغ شده ولی قبل از پایان مهلت تجدیدنظر خواهی و یا رسیدگی مجدد و صدور رأی قطعی، اجرای قانون آزمایشی متوقف شده است، ظرف یکماه از تاریخ ابلاغ این آئین‌نامه، قابل تجدیدنظرخواهی در «شورای انتظامی نظام مهندسی» است.

فصل ششم: شورای انتظامی نظام مهندسی

ماده ۹۵: «شورای انتظامی نظام مهندسی» مرجع تجدیدنظر آراء صادر شده از شورای انتظامی استان‌هاست و دارای پنج عضو می‌باشد و اعضای آن برای مدت سه سال به شرح زیر منصوب می‌شوند و انتخاب مجدد آنها بلامانع است.

الف - یک عضو حقوقدان به معرفی ریاست قوه قضاییه.

ب - دو عضو به معرفی وزیر مسکن و شهرسازی.

ج - دو عضو به معرفی «شورای مرکزی».

جلسات «شورای انتظامی نظام مهندسی» با حضور حداقل دو سوم اعضا رسمیت یافته و آرای صادر شده با ۳ رأی موافق معتبر خواهد بود.

ماده ۹۶: «شورای انتظامی نظام مهندسی» در اولین جلسه از بین خود یک رئیس، یک نایب رئیس و یک دبیر برای مدت یکسال انتخاب می‌نماید و انتخاب مجدد آنها بلامانع است.

ماده ۹۷: تقاضای تجدیدنظر در دبیرخانه «نظام مهندسی استان» ثبت و دبیرخانه مذکور تقاضا را به انضمام پرونده مربوط، حاوی تمامی اوراق و مدارک و مستندات، رأی صادر شده و پروانه عضویت مشتکی عنه، مهر و موم کرده و از طریق پست سفارشی به دبیرخانه «شورای انتظامی نظام مهندسی» ارسال می‌دارد. در صورتیکه تجدیدنظر خواه درخواست خود را مستقیماً به دبیرخانه «شورای انتظامی نظام مهندسی» تسلیم یا ارسال دارد، دبیرخانه مذکور کلیه سوابق و مدارک لازم را از دبیرخانه شورای انتظامی استان دریافت می‌دارد.

ماده ۹۸: در صورتیکه درخواست تجدیدنظر در مهلت مقرر تسلیم و به ثبت رسیده باشد «شورای انتظامی نظام مهندسی» با رعایت نوبت به موضوع رسیدگی کرده و کلیه اختیارات لازم از قبیل دعوت طرفین و یا هر شخص دیگری که در ارتباط با موضوع است و کسب نظر کارشناسان و متخصصین و کمیسیونهای تخصصی و غیره را دارد. مرجع تجدیدنظر پس از ختم رسیدگی نسبت به صدور رأی مبنی بر تأیید یا تعدیل یا تغییر رأی تجدیدنظر خواسته شده اقدام می‌نماید. آراء صادر شده از مرجع تجدیدنظر باید مستند، مستدل و صریح بوده و در آن قید شود که رأی قطعی است و در مواردی که رأی مبنی بر محرومیت است باید تاریخ شروع محرومیت با رعایت فرجه لازم جهت ابلاغ رأی در متن رأی درج شود.

تبصره - در صورتیکه پرونده در شورای انتظامی استان در اجرای مواد ۸۶ و ۸۹ این آئین‌نامه خارج از نوبت رسیدگی شده باشد یا رئیس «شورای انتظامی نظام مهندسی» رسیدگی خارج از نوبت را ضروری تشخیص دهد در «شورای انتظامی نظام مهندسی» نیز خارج از نوبت رسیدگی خواهد شد.

ماده ۹۹: دبیرخانه «شورای انتظامی نظام مهندسی» پس از ثبت آرای قطعی شده در دفتر مخصوص و حفظ سوابق، آراء مذکور را ظرف یک هفته حضوری یا به وسیله پست سفارشی به طرفین شکایت ابلاغ و نسخه‌ای از آنها را جهت اجرا به «نظام مهندسی استان» ارسال می‌دارد. «نظام مهندسی استان» ضمن اینکه یک نسخه از رأی مذکور را در پرونده عضویت ضبط و یک نسخه دیگر را جهت ثبت در سوابق امر به سازمان مسکن و شهرسازی استان ارسال می‌کند، مفاد رأی را به مورد اجرا می‌گذارد.

ماده ۱۰۰: در کلیه مواردی که آراء قطعی شده دایر بر محرومیت موقت استفاده از «پروانه اشتغال» باشد «نظام مهندسی استان» مربوط موظف است «پروانه اشتغال» عضو محکوم را اخذ و به سازمان مسکن و شهرسازی استان ارسال نماید و تصویر «پروانه اشتغال» ضبط شده را به دبیرخانه «شورای انتظامی نظام مهندسی» ارسال دارد. «پروانه اشتغال» تا پایان مدت محرومیت در سازمان مسکن و شهرسازی استان نگاهداری می‌شود.

تبصره - در صورتیکه عضو متخلف، ظرف سه ماه از تاریخ مندرج در رأی قطعی مبنی بر محرومیت موقت استفاده از «پروانه اشتغال» از تحویل «پروانه اشتغال» خود به «نظام مهندسی استان» یا مرجع صدور «پروانه اشتغال» امتناع ورزد، مرجع صادرکننده «پروانه اشتغال»، محکومیت وی را در پرونده او درج و «پروانه اشتغال» بعدی وی را با

تأخیری معادل دو برابر مدت محرومیت مذکور تمدید و تجدید خواهد کرد و مراتب را به کلیه شهرداری‌ها و مراجع ذیربط نیز ابلاغ خواهد نمود. مفاد این تبصره باید به صورت فرم در کلیه آرای صادر شده درج شود.

ماده ۱۰۱: (اصلاحی ۱۳۸۱/۴/۳۰)

مرجع رسیدگی به شکایات از اعضای هیأت مدیره و شورای انتظامی استان و تخلفات آنان به اعتبار وظایف آنها در هیأت مدیره با شورای انتظامی استان "شورای انتظامی نظام مهندسی" خواهد بود.

فصل هفتم: «هیأت عمومی»

ماده ۱۰۲: در اجرای ماده (۱۹) «قانون» به منظور ایجاد هماهنگی در امور «نظام مهندسی استان»ها، «هیأت عمومی»، متشکل از اعضای هیأت مدیره‌ها در سطح کشور، تشکیل می‌شود. جلسات عادی «هیأت عمومی» با دعوت «رئیس سازمان» از اعضای هیأت مدیره‌ها سالی یک بار با حضور نماینده وزیر مسکن و شهرسازی تشکیل می‌شود. در دعوتنامه تاریخ، محل و دستور جلسه باید قید شود.

تبصره - اولین جلسه عادی «هیأت عمومی» پس از انتخاب و آغاز به کار هیأت مدیره‌ها در دو سوم استانهای کشور مشروط بر اینکه در برگیرنده تمام «نظام مهندسی استان»هایی که دارای ۷۰۰ نفر عضو یا بیشتر هستند باشد، به دعوت وزارت مسکن و شهرسازی تشکیل خواهد شد.

ماده ۱۰۳: جلسات فوق‌العاده «هیأت عمومی» بنابه تصمیم آخرین جلسه عادی «هیأت عمومی» و یا به تقاضای دو سوم اعضای «شورای مرکزی» و یا دعوت وزیر مسکن و شهرسازی تشکیل می‌شود.

ماده ۱۰۴: جلسات «هیأت عمومی» با حضور دو سوم از تعداد کل اعضای هیأت مدیره «نظام مهندسی استان»ها که تا آن تاریخ تشکیل شده است رسمیت خواهد یافت. افتتاح و اداره جلسات «هیأت عمومی» تا تعیین هیأت رئیسه بر عهده دستگاه دعوت‌کننده خواهد بود. هیأت رئیسه هر اجلاس شامل، یک رئیس، یک نایب رئیس، یک دبیر و دو نفر ناظر می‌باشد که از بین عده حاضر در جلسه با رأی اکثریت انتخاب خواهند شد. دبیرخانه «هیأت عمومی» همان دبیرخانه «شورای مرکزی» می‌باشد.

ماده ۱۰۵: اداره جلسات «هیأت عمومی» به عهده رئیس جلسه و در غیاب او به عهده نایب رئیس است. طرح دستور جلسه و تنظیم صورت مذاکرات و تصمیمات به عهده دبیر و نظارت در حصول اکثریت در رأی‌گیری مصوبات به عهده نظار خواهد بود. تصمیمات جلسه با آرای اکثریت نصف به علاوه یک عده حاضر در جلسه معتبر می‌باشد.

ماده ۱۰۶: جلسات عادی «هیأت عمومی» سالی یک بار در تیرماه به مدت دو تا چهار روز در یکی از استانها تشکیل می‌شود و در پایان هر جلسه، تاریخ و مکان و دستور جلسه بعدی و در صورت لزوم تاریخ و مکان جلسات فوق‌العاده‌ای که در حد فاصل جلسه عادی بعد باید در همان استان تشکیل شود، با رأی اکثریت اعضا تعیین می‌شود.

هیأت عمومی می‌تواند جلسات غیررسمی نیز داشته باشد.

ماده ۱۰۷: وظایف و اختیارات «هیأت عمومی»، به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف - انتخاب افراد واجد شرایط عضویت در «شورای مرکزی» به میزان حداقل دو برابر تعداد موردنیاز در هر رشته «با قید اصلی و علی‌البدل» و معرفی به وزیر مسکن و شهرسازی، به منظور انتخاب نمودن اعضای اصلی و علی‌البدل «شورای مرکزی» از بین آنها.

ب - شنیدن گزارش سالانه «شورای مرکزی».

پ - بررسی و تصویب ترازنامه «شورای مرکزی».

ت - بررسی و تصویب خط‌مشی عمومی و پیشنهادی «شورای مرکزی».

ث - شنیدن گزارش عملکرد «نظام مهندسی استان»های مختلف که به وسیله دبیرخانه «هیأت عمومی» ارائه می‌شود و حصول اطلاع از فعالیت‌ها، وضعیت و مشکلات «نظام مهندسی استان»ها و ارائه طریق به آنها.

ج - شنیدن سایر گزارش‌ها و پیشنهادات مختلف که به وسیله دبیرخانه «هیأت عمومی» یا هر یک از «نظام مهندسی استان»ها ارائه می‌شود و اتخاذ تصمیم یا ارائه طریق مناسب.

چ - اتخاذ تصمیم در مورد تنظیم روابط بین «نظام مهندسی استان»ها با یکدیگر از لحاظ تبادل تجارب و اطلاعات و نیز همکاری با شهرداری‌ها و مراجع دولتی و عمومی بنابه پیشنهاد دبیرخانه «هیأت عمومی»

ح - بررسی و تصویب ضوابط و مقررات نظام‌نامه‌های پیشنهادی اداری، استخدامی و غیره مربوط به «شورای مرکزی».

خ - بررسی و تصویب نظام‌نامه‌های داخلی و نحوه اداره «هیأت عمومی».

د - تصویب میزان ورودیه و حق عضویت سالانه اعضای «نظام مهندسی استان»ها با توجه به موقعیت و امکانات هر استان.

ذ - بررسی و تصویب نظام‌نامه پیشنهادی «شورای مرکزی» در خصوص نحوه تشکیل و اداره امور صندوق مشترک «نظام مهندسی استان»ها.

ر - بررسی و تصویب سایر ضوابط و مقررات و نظام‌نامه‌ها و پیشنهادات ارائه شده از سوی «شورای مرکزی» یا دبیرخانه «هیأت عمومی».

فصل هشتم: «شورای مرکزی»

ماده ۱۰۸: «شورای مرکزی» متشکل از ۲۵ عضو اصلی و ۷ عضو علی‌البدل با ترکیب «رشته‌های اصلی» طبق جدول زیر می‌باشد، که از بین دو برابر افراد معرفی شده به وسیله «هیأت عمومی» در هر رشته با قید اصلی و علی‌البدل توسط وزیر مسکن و شهرسازی انتخاب می‌شوند.

اعضای «شورای مرکزی» باید علاوه بر داشتن عضویت در هیأت مدیره خوشنام و دارای سابقه انجام کارهای طراحی، اجرایی، علمی، تحقیقی یا آموزشی برجسته و ارزنده و فاقد محکومیت انتظامی از درجه ۳ به بالا در ۵ سال گذشته باشند.

تبصره - اعضای هیأت مدیره که به عضویت «شورای مرکزی» انتخاب می‌شوند، می‌توانند همچنان در عضویت «نظام مهندسی استان» خود نیز باقی بمانند.

جدول تعداد اعضای اصلی و علی البدل «شورای مرکزی»

تعداد اعضای علی البدل	تعداد اعضای اصلی هر گروه	تعداد حداقل عضودر هر رشته	رشته	گروه
۱	۱۲	۱	عمران	عمران
۱		۱	نقشه برداری	
۱		۱	ترافیک	
۱	۶	۱	تأسیسات برق	تأسیسات
۱		۱	تأسیسات مکانیک	
۱	۷	۱	معماری	معماری و شهرسازی
۱		۱	شهرسازی	
۷	۲۵	تعداد اعضای اصلی و علی البدل «شورای مرکزی»		

ماده ۱۰۹: مدت عضویت اعضای «شورای مرکزی» سه سال است. تجدید انتخاب اعضای «شورای مرکزی» در صورت بقای شرایط لازم، در دوره‌های بعد بلامانع است.

ماده ۱۱۰: شورای مرکزی دارای هیأت رئیسه‌ای متشکل از یک رئیس و دو دبیر اجرایی و دو منشی می‌باشد که دبیران و منشی‌ها با اکثریت آراء از بین اعضای «شورای مرکزی» انتخاب می‌شوند و دوره مسئولیت آنها یک ساله و انتخاب مجدد ایشان بلامانع است. رئیس «شورای مرکزی» نیز به شرح مندرج در ماده ۱۱۵ این آئین‌نامه منصوب می‌شود.

ماده ۱۱۱: جلسات «شورای مرکزی» در مواقع لزوم به دعوت رئیس «شورای مرکزی» و در غیاب وی به دعوت یکی از دبیران اجرایی در محل «شورای مرکزی» تشکیل و با حضور دو سوم اعضا رسمیت خواهد یافت و تصمیمات و مصوبات آن با حداقل ۱۳ رأی موافق معتبر است. اعضای علی‌البدل بدون داشتن حق رأی می‌توانند در جلسات «شورای مرکزی» شرکت کنند. تصمیمات «شورای مرکزی»، پس از ثبت در دفتر مخصوص از طریق دبیرخانه «شورای مرکزی» به اشخاص و مراجع ذیصلاح ابلاغ می‌شود و پیگیری لازم به عمل خواهد آمد.

ماده ۱۱۲: انجام هزینه‌های اداری و استخدامی و جاری «شورای مرکزی» و دبیرخانه آن و همچنین پرداخت هزینه سفر اعضای «شورای مرکزی» که از استانها در جلسات «شورای مرکزی» شرکت می‌کنند به موجب نظام‌نامه مالی و اداری «سازمان» است که به پیشنهاد «شورای مرکزی» به تصویب «هیأت عمومی» می‌رسد.

ماده ۱۱۳: هزینه‌های «سازمان» و ارکان آن از محل حق عضویت اعضا، صندوق مشترک «نظام مهندسی استان»ها کمک‌های اعطایی دولت، نهادها، اشخاص حقیقی و حقوقی، دریافت بهای ارائه خدمات پژوهشی، فنی و آموزشی، فروش نثریات و سایر مواد کمک آموزشی و مهندسی تأمین خواهد شد.

نحوه و چگونگی و میزان دریافت از هر یک از منابع مذکور و همچنین تشکیل صندوق مشترک «نظام مهندسی استان»ها و تأمین بودجه آن و نحوه هزینه و اداره امور آن به موجب نظامنامه‌ای که به پیشنهاد «شورای مرکزی» به تصویب «هیأت عمومی» می‌رسد خواهد بود. صندوق مشترک مذکور زیر نظر رئیس «شورای مرکزی» اداره می‌شود.

ماده ۱۱۴: وظایف و اختیارات «شورای مرکزی» به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف - برنامه‌ریزی و فراهم آوردن زمینه اجرای اهداف و خط‌مشی‌های «قانون» با جلب مشارکت «نظام مهندسی استان»ها و هماهنگی وزارت مسکن و شهرسازی.

ب - بررسی مسائل مشترک «نظام مهندسی استان»ها و «سازمان» و تعیین خط‌مشی‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و درازمدت در چارچوب «قانون» و مقررات و مصوبات هیأت عمومی و ابلاغ آنها.

پ - ایجاد زمینه‌های مناسب برای انجام وظایف ارکان «سازمان» از طریق مذاکره و مشاوره با مراجع ملی و محلی، در امور برنامه‌ریزی، مدیریت، اجرا و کنترل طرح‌های ساختمانی و شهرسازی و با مراجع قضایی در مورد اجرای مواد «قانون» که به امور قضایی و انتظامی مربوط می‌باشد.

ت - حل و فصل اختلافات بین ارکان داخلی «نظام مهندسی استان»ها یا بین «نظام مهندسی استان»ها با یکدیگر یا بین اعضای «نظام مهندسی استان»ها با «نظام مهندسی استان» خود از طریق داوری.

ث - همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی در امر نظارت بر عملکرد «نظام مهندسی استان»ها و اصلاح خط‌مشی «نظام مهندسی استان»ها از طریق مذاکره و ابلاغ دستورالعمل‌ها.

ج - همکاری با مراکز تحقیقاتی و علمی و آموزشی و ارائه مشورت‌های لازم در زمینه تهیه مواد درسی و محتوای آموزش علوم و فنون مهندسی در سطوح مختلف به وزارتخانه‌های آموزش و پرورش و فرهنگ و آموزش عالی.

چ - همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی و سایر دستگاه‌های اجرایی در زمینه تدوین مقررات ملی ساختمان و ترویج و کنترل اجرای آن و تهیه «شناسنامه فنی و ملکی ساختمان‌ها» و برگزاری مسابقات حرفه‌ای و تخصصی.

ح - همکاری با وزارت کار و امور اجتماعی در زمینه ارتقاء سطح مهارت کارگران ماهر شاغل در «مهندسی ساختمان» و تعیین استاندارد مهارت و کنترل آن.

خ - تلاش در جهت جلب مشارکت و تشویق به سرمایه‌گذاری اشخاص و مؤسسات در طرح‌های مسکن و تأسیسات و مستحدثات عمرانی عام‌المنفعه و همکاری با دستگاه‌های اجرایی در ارتقاء کیفیت اینگونه طرح‌ها.

د - جمع‌آوری کمک‌های داخلی و بین‌المللی جهت کمک به دستگاه‌های مسئول در امر امداد و نجات در زمان وقوع حوادث غیرمترقبه.

ذ - همکاری در برگزاری آزمونهای تخصصی مهندسان، کاردانان فنی و کارگران ماهر و آموزش‌های تکمیلی برای بهنگام نگاهداشتن دانش فنی و همچنین شناسایی و تدارک فرصت‌های کارآموزی و معرفی به دانشگاه‌ها.

ر - حمایت اجتماعی از اعضای «نظام مهندسی استان»ها و دفاع از حیثیت و حقوق حقه آنها و همچنین دفاع از حقوق متقابل جامعه به عنوان مصرف‌کنندگان محصولات، تولیدات و خدمات مهندسی در مشاغل مهندسی و حرف بخش‌های ساختمان، عمران و شهرسازی.

ز- مشارکت در برگزاری کنفرانس‌ها و گردهمایی‌های تخصصی و تبادل اطلاعات در داخل کشور و در سطح بین‌المللی.

ژ- ارائه گزارش عملکرد به «هیأت عمومی» و وزیر مسکن و شهرسازی.

س- تهیه مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی با توجه به پیشنهادات «نظام مهندسی استان»ها و پیشنهاد آن به وزارت مسکن و شهرسازی جهت تصویب و همچنین بررسی مستمر پیشنهادات «نظام مهندسی استان»ها در این زمینه و انعکاس نظارت مناسب به وزارت مذکور.

ش- تشکیل کمیته نظام پیشنهادات و هیأت مشورتی «سازمان».

ص- تهیه و تصویب نظام‌نامه داخلی نحوه اداه «هیأت عمومی» و پیشنهاد آن به «هیأت عمومی» جهت تصویب.

ض- تهیه و پیشنهاد نظام‌نامه نحوه تشکیل صندوق مشترک «نظام مهندسی استان»ها و چگونگی اداره آن، به «هیأت عمومی» جهت تصویب.

ط- تصویب برنامه و بودجه سالانه «سازمان» به پیشنهاد رئیس سازمان.

ظ- تعیین امضاهای مجاز برای امضای اوراق و اسناد مالی و تعهدآور و قراردادها.

ع- انتشار نشریه «سازمان» و سایر نشریات تخصصی.

غ- ارائه نظرات مشورتی به دولت و دستگاه‌های اجرایی در زمینه برنامه‌های توسعه و طرح‌های بزرگ ساختمانی، عمرانی و شهرسازی حسب درخواست دستگاه‌های مربوط.

ف- رسیدگی و اتخاذ تصمیم در خصوص ترازنامه و عملکرد مالی هیأت مدیره که به تصویب مجمع عمومی سازمان استان نرسیده باشد.

ق- انجام هر نوع وظیفه دیگری که به موجب «قانون» و آئین‌نامه اجرایی و سایر مقررات و یا عرفاً ضروری باشد.

فصل نهم: «رئیس سازمان»

ماده ۱۱۵: «شورای مرکزی» در اولین جلسه خود که به دعوت وزیر مسکن و شهرسازی و به ریاست وی در وزارت مسکن و شهرسازی تشکیل می‌شود، از میان خود سه نفر را به منظور تعیین رئیس «شورای مرکزی» به وزیر مسکن و شهرسازی پیشنهاد می‌نماید و وزیر مسکن و شهرسازی از بین آنها یک نفر را بعنوان رئیس «شورای مرکزی» که «رئیس سازمان» نیز محسوب می‌شود جهت صدور حکم به رئیس جمهور معرفی خواهد نمود.

دوره تصدی رئیس «شورای مرکزی» مدت ۳ سال است و انتخاب مجدد او مشروط به تحقق شرایط فوق بلامانع می‌باشد.

ماده ۱۱۶: وظایف و اختیارات «رئیس سازمان» به شرح زیر تعیین می‌شود:

الف - «رئیس سازمان» بالاترین مقام اجرایی و اداری «سازمان» بوده و نمایندگی سازمان را در مراجع ملی و بین‌المللی برعهده دارد.

ب - مسئولیت اجرای مصوبات «شورای مرکزی».

پ - نظارت بر عملکرد «سازمان» و تهیه پیشنهادات و توصیه‌های لازم به منظور تحقق اهداف مندرج در «قانون» و اصلاح خط‌مشی «سازمان» و ارائه آن به «شورای مرکزی».

ت - نظارت بر عملکرد «نظام مهندسی استان»ها با هماهنگی «شورای مرکزی» به منظور حسن جریان امور و حفظ حقوق، منافع، حیثیت، شئون حرفه‌ای و اموال «سازمان» و ارائه نظرات، پیشنهادات و توصیه‌های لازم به «نظام مهندسی استان»ها و ارائه گزارش آن به «شورای مرکزی».

ث - انتخاب و پیشنهاد مدیر برای اداره صندوق مشترک «نظام مهندسی استان»ها به «شورای مرکزی» جهت تصویب.

ج - کنترل و نظارت بر عملکرد مدیر صندوق مشترک.

چ - پیشنهاد برنامه و بودجه سالانه به «شورای مرکزی».

ح - امضای کلیه مکاتبات عادی و جاری «سازمان» و احکام مدیر صندوق مشترک و کارکنان «سازمان» و سایر مواردی که به او تفویض اختیار می‌شود.

خ - افتتاح جلسات «هیأت عمومی» در مواقعی که دعوت‌کننده «شورای مرکزی» است.

د - ارائه گزارش‌های لازم به وزیر مسکن و شهرسازی درباره مسائلی که مورد استعلام قرار می‌گیرد.

ذ - ابلاغ دستورالعمل‌ها و مصوبات و بخشنامه‌های وزارت مسکن و شهرسازی به «نظام مهندسی استان»ها.

ر - انتقال نظرات، پیشنهادات و توصیه‌های وزارت مسکن و شهرسازی به اعضای «شورای مرکزی» و سایر اعضای «نظام مهندسی استان»ها و نظارت بر رعایت آنها. ز - انجام سایر وظایفی که از طرف «هیأت عمومی» یا «شورای مرکزی» به «رئیس سازمان» محلول می‌شود و همچنین وظایفی که به منظور اداره «سازمان» ضروری است.

فصل دهم: مقررات متفرقه

ماده ۱۱۷: وزارت مسکن و شهرسازی موظف است به منظور یکسان نمودن روش‌ها و ایجاد وحدت رویه و جلوگیری از تعارضات در تهیه و تنظیم مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی، ظرف شش ماه مبانی مذکور را با توجه به پیشنهادهای واصل شده از «نظام مهندسی استان»ها و شورای فنی استان‌ها و یا با جلب مشورت آنها تهیه نماید.

تبصره ۱- به منظور بررسی و تأیید مبانی قیمت‌گذاری و قیمت خدمات مهندسی، در وزارت مسکن و شهرسازی شورایی تحت عنوان «شورای بررسی و تأیید مبانی قیمت‌گذاری خدمات مهندسی» مرکب از ۵ نفر کارشناس خبره به انتخاب وزیر مسکن و شهرسازی و ۲ نفر کارشناس به معرفی رئیس سازمان برنامه و بودجه تشکیل می‌شود که ۴ عضو آن از جمله دو عضو سازمان برنامه و بودجه ثابت و ۳ عضو آن بر حسب موضوعات مطروحه متغیر خواهد بود. شورای یاد شده می‌تواند کمیته‌های تخصصی نیز داشته باشد.

تبصره ۲- فهرست‌های قیمت خدمات مهندسی پس از تصویب وزیر مسکن و شهرسازی جهت اطلاع عمومی آگهی خواهد شد.

ماده ۱۱۸: عوارض مربوط به صدور و تمدید «پروانه اشتغال» یا المثنی بر اساس ماده ۳۸ قانون وصول برخی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۷۳ وصول می‌شود و به حسابی که به همین منظور توسط خزانه افتتاح می‌شود واریز می‌گردد. معادل صددرصد (۱۰۰٪) وجوه واریزی فوق از محل اعتباری که به همین منظور در قانون بودجه هر سال منظور می‌شود، در اختیار وزارت مسکن و شهرسازی قرار گرفت تا جهت تدوین مقررات ملی ساختمان، نظام کنترل ساختمان، توسعه نظام مهندسی، کمک به «نظام مهندسی استان»ها و برقراری دوره‌های آموزشی در سطوح مختلف مذکور به مصرف برسد.

ماده ۱۱۹: ذیحسابان و مسئولان امور مالی موظفند نسخه‌ای از اسناد مالی مربوط به وجوهی را که در اجرای ماده ۳۹ «قانون» کسر یا وصول نموده و به حساب درآمد عمومی کشور واریز نموده‌اند در تهران برای وزارت مسکن و شهرسازی و در استانها به سازمان مسکن و شهرسازی استان ارسال دارند تا وزارت مسکن و شهرسازی با توجه به وجوه دریافتی هر ساله برنامه‌های لازم را جهت انجام وظایف و تحقق اهداف مندرج در «قانون» تهیه و به مورد اجرا گذارد شهرداری‌ها موظفند در هنگام صدور پروانه ساختمانی فیش واریز مبلغ تعیین شده موضوع ماده ۳۹ «قانون» به حساب خزانه که توسط وزارت مسکن و شهرسازی اعلام می‌شود را، به عنوان یکی از مدارک صدور پروانه از متقاضی دریافت نمایند.

ماده ۱۲۰: وزارت مسکن و شهرسازی و سازمان‌های مسکن و شهرسازی استان، تسهیلات لازم برای تأسیس و شروع به کار «سازمان» و «نظام مهندسی استان»ها را فراهم آورده و در تنظیم روابط آنان با دستگاه‌های اجرایی و مراجع قضایی در سطوح ملی و محلی با توجه به اهداف «قانون» اقدام می‌نماید.

ماده ۱۲۱: در اجرای ماده ۳۸ «قانون» به منظور تأمین محل و مکان استقرار نهادهای «سازمان» نظیر «شورای مرکزی»، «نظام مهندسی استان»ها و تشکلهای تخصصی و مهندسی در شهرهای کشور وزارت مسکن و شهرسازی در مراکز استانها جهت تأمین زمین یا ساختمان، متناسب با نیازهای «نظام مهندسی استان» مساعدت لازم را معمول می‌دارد تا بر اساس طرح مصوب، نیازهای اداری و تأسیساتی تشکل مربوط در آن تأمین شود.

ماده ۱۲۲: وزارت مسکن و شهرسازی ضمن بررسی عملکرد «نظام مهندسی استان»ها و گزارش‌های «هیأت عمومی» توصیه‌های لازم را ارائه خواهد داد. در صورتیکه به توصیه‌های مذکور توجه نشود و انحراف از اهداف «سازمان» حاصل شود، وزارت مذکور پیشنهاد انحلال سازمان منتخب را به هیأت مندرج در ماده ۲۶ «قانون» ارائه و بر اساس تصمیمات هیأت مذکور عمل خواهد شد.

تبصره - انجام وظایف قانونی «سازمان» و «نظام مهندسی استان» تا زمانی که تشکیل نشده و همچنین در زمان تعطیل یا انحلال با وزارت مسکن و شهرسازی است و در هر حال وزارت مذکور موظف است ظرف شش ماه نسبت به برگزاری انتخابات برای تشکیل سازمانهای مذکور اقدام نماید.

ماده ۱۲۳: دستورالعمل‌های موضوع مواد این آئین‌نامه ظرف شش ماه به وسیله وزارت مسکن و شهرسازی تهیه و ابلاغ می‌شود و در موارد سکوت یا ابهام در نحوه اجرا یا اعمال مواد آئین‌نامه یا دستورالعمل‌های مربوط طبق نظر وزیر مسکن و شهرسازی عمل خواهد شد.

ماده ۱۲۴: در اجرای مفاد ماده (۴۱) قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان - مصوب ۱۳۷۴ - در مورد اجرا و نظارت بر طرح‌های عمرانی (منظور در بودجه عمومی کشور) قانون برنامه و بودجه و ضوابط منبعث از آن جایگزین ضوابط مندرج در این آئین‌نامه خواهد بود.

ماده ۵۳: (متن قبلی مصوب ۱۳۷۵ که با اصلاحیه مصوب ۱۳۸۱ منسوخ گردید):

جلسات مجمع عمومی بطور عادی سالی یکبار و بطور فوق‌العاده به تعداد دفعاتی که در اجلاس عادی مجمع عمومی تعیین می‌شود، به دعوت هیأت‌مدیره تشکیل می‌شود.
تبصره ۱ - در مواردی که وزارت مسکن و شهرسازی یا بازرس (بازرسان) یا حداقل بیست درصد اعضای «نظام مهندسی استان» تشکیل مجمع عمومی را درخواست نمایند، هیأت‌مدیره موظف است، مجمع عمومی را دعوت به تشکیل نماید.

ماده ۵۵: (متن قبلی مصوب ۱۳۷۵ که با اصلاحیه مصوب ۱۳۸۱ منسوخ گردید):

جلسات مجمع عمومی با حصول اکثریت مطلق اعضا اعم از اینکه شخصاً حضور یافته و یا به عضو دیگری نمایندگی داده باشند، رسمیت خواهد یافت و تصمیمات آن با اکثریت نصف به علاوه یک آرای حاضر در جلسه معتبر خواهد بود.

ماده ۵۶: (متن قبلی مصوب ۱۳۷۵ که با اصلاحیه مصوب ۱۳۸۱ منسوخ گردید):

مجمع عمومی توسط هیأت رئیسه‌ای مرکب از رئیس، یک منشی و دو ناظر اداره می‌شود. ریاست مجمع عمومی با رئیس هیأت‌مدیره خواهد بود، مگر در مواردی که انتخاب بعضی یا کلیه اعضای هیأت‌مدیره جزو دستور جلسه مجمع باشد که در اینصورت رئیس نیز مانند منشی و دو نفر ناظر از بین اعضای حاضر در مجمع عمومی به اکثریت نسبی انتخاب خواهند شد.
از مذاکرات و تصمیمات مجمع عمومی صورت جلسه‌ای توسط منشی تدوین و پس از امضای هیأت رئیسه مجمع عمومی یک نسخه آن به دبیرخانه «نظام مهندسی استان» و یک نسخه به سازمان مسکن و شهرسازی استان ارسال می‌شود.

ماده ۷۱: (متن قبلی مصوب ۱۳۷۵ که با اصلاحیه مصوب ۱۳۸۱ منسوخ گردید):

هیأت مدیره که از اعضای اصلی تشکیل می‌شود، در اولین جلسه از بین خود یک رئیس، دو نایب رئیس و یک دبیر برای مدت یک سال انتخاب خواهد کرد و تجدید انتخاب آنها در سالهای بعد بلامانع است. همچنین هیأت رئیسه از بین خود یک نفر را با تأیید هیأت مدیره به سمت خزانه‌دار منصوب می‌نماید. رئیس هیأت مدیره، رئیس «نظام مهندسی استان» می‌باشد.

ماده ۷۳: (متن قبلی مصوب ۱۳۷۵ که با اصلاحیه مصوب ۱۳۸۱ منسوخ گردید):

عین متن ماده ۷۳ بدون تبصره.

ماده ۱۰۱: (متن قبلی مصوب ۱۳۷۵ که با اصلاحیه مصوب ۱۳۸۱ منسوخ گردید):

مرجع رسیدگی به شکایات از اعضای هیأت مدیره و شورای انتظامی استان اعم از اینکه به اعتبار وظایف آنها در هیأت مدیره یا شورای انتظامی استان و یا به اعتبار عضویت آنها در «نظام مهندسی استان» باشد، «شورای انتظامی نظام مهندسی» خواهد بود و اجرای مفاد رأی صرفنظر از نوع و موضوع آن با دبیرخانه «شورای انتظامی نظام مهندسی» می‌باشد.

ماده ۱۱۴: (متن قبلی مصوب ۱۳۷۵ که با اصلاحیه مصوب ۱۳۸۱ منسوخ گردید):

بدون بند (ف) و بند (ق) با نام بند (ف).